

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 8.
సంపుటము ౮

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మార్చి 15 వ తేది బుధవారము
దుర్గతి నామ సంవత్సరము, శాల్వాణమాస బహుళ ద్వితియ ౨

No. 277.

సంచిక ౨౭౭

బ్రహ్మశ్రీ, ఆయుర్వేదరత్న, పండిత, యన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, Ph. D. &c.

గారిచే కాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయబడి (ద్రావిడాయుర్వేద పండిత సమ్మేళనమున, వస్తుప్రదర్శనస్థానమున, క్లబ్ హౌస్ లో మొదటితరగతిలో యోగ్యతాపత్రము పొందిన

సిద్ధ కల్పమకరద్వజము

వైద్యప్రపంచమునకు ఆశ్చర్యజనకముగ కనిపెట్టి తయారుచేయబడినది.

నవీనములైనవిగాని, పురాతనములైనవిగాని, స్వవిధములైన వ్యాధులకు సుపయోగింపదగినది.

(ప్రాచీన ఋష్యులచే చెప్పబడిన అసహనమైన ఈ ఔషధము ఆయుర్వేదశాస్త్రములచే చక్కగ పరిశీలింపబడి మెప్పువడసినది. ఆవారోగ్యముచే సాక్ష్యహిను లగు సకల జన సామాన్యమునకు తీవ్రసాధన మని చెప్పటకు నేలాటి యాత్రవలయు నుండదు.

ఈ ఔషధమువలన సంపూర్ణముగ నివర్తించు వ్యాధుల వివరము:—నరములకు గర్భవలేకపోవుట, పాద మొదలగు చర్మవ్యాధులు, ఉత్సాహములేకుండుట, బాహ్యకర్మ తగ్గుట, ఆకలి మందగించుట, పాండురోగము వాపు, కీళ్లజబ్బు, కీళ్లనొప్పులు, పక్షవాతము, అతిమూత్రము మొదలగు మూత్రవ్యాధులు మూలవ్యాధి, కాసక్వాసము, ఆమ్లపిత్తము లోనగు అల్సర్ వ్యాధులును, ప్రమేహము (అంటువ్యాధులు) కొరకు మొదలగు దుష్ప్రక్రియలగుండునైన అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను, స్త్రీలకు కలుగు న్యూనాధిక బురుగుక్రమములను, బురుగుకాలమున కలుగు శూలము పోగులును.

ఇంతేకాదు:—సకలవిధవ్యాధులను పోగొట్టి దేహమునకు తేజస్సును, బలమునిచ్చి ఆరోగ్యమును కలుగజేయుగలిగిన ఔషధములలో నిది ౧౦వీ. ని.

బాల్యమున దుర్భాగముచే లభ్యపడు శుక్లవర్ణము మొదలగు గాఢ పురుషత్వమునకు లోపములకు కలుగజేయు వ్యాధులను తుదముట్ట పోగొట్టుటందు ఇది ఒక్కటియే యని నొక్కి చెప్పదగియున్నది. దేహమున చెరువీరును పోగొట్టి, శుద్ధమైన రక్తమును కలుగజేసి శరీరదార్ధ్యమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇచ్చునట్టి ఈ ఔషధము దివ్యౌషధము ఇది మకరద్వజయోగమున చేర్చబడు వస్తువులనే గాక నింకను వీలుకల ముఖ్యములు, స్వస్థము, లోహములును, అనేకమూలికావిశేషములును చేర్చి చేయబడినది.

ఈ ఔషధమును, కాల దేశ దేహతత్త్వాలి ధేయములకు గమనించక, పథ్యనిర్ణయము లేక స్త్రీపురుషులెవరైనను రసాయనము (Tonic) గా సుపయోగించదగినను. మందును పుచ్చుకొను ప్రకారమును, పథ్యము వివరములను మందువెంట ప్రత్యేకముగ పంపబడును.

ఒక మాసములోనే సంపూర్ణగుణమును కలుగజేయు, (60) అడవిదిమాత్రము గల యొకబుడ్డి వెల రు. 10-0-0 లు మాత్రమే. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము. [2775]

విలాసము:—ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, మదరాసు ఆయుర్వేద ఔషధశాల, లిమిటెడ్, తపాలాపెట్టె నెం 151 రు, తంజివిలాసము కలెక్టర్, మదరాసు

పెన్సిల్లు!

మన దేశములో చేసిన పెన్సిల్లు!!

పెట్టుబడి, సామానులు, పనివేతలు సమస్తము మనదేశములోనివే.

“దేశములోని ప్రజలు బ్రతికి సుఖించవలెనంటే దేశములోచేసిన వస్తువులు కొనండి”

తృప్తికరమైన అన్నిరకముల పెన్సిల్లు తయారగుచున్నవి,

మా కాపీ పెన్సిలు దేనికిని తీసిపోదు.

ఒకరూపాయి పంపిన అన్నిరకములు గల నమూనాకట్ట పంపబడును.

వ్యాపారధరలకు వ్రాయండి. మదరాసు పెన్సిలు ప్యాక్టరీ, వామరమపేట పోస్టు, మదరాసు.

ఒంటిపాళ్లములో కూడా ఈ పెన్సిల్లకు కంటివెళ్లవలె

కానావిధములకు రివ్యూయ్. ఆయితే విడుదలయ్యే

చంద్రదత్త.

(8068)

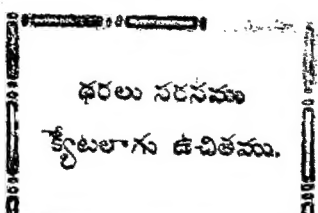
తక్కువ.

[స్టాంపియం గెం. ౩ ౫౦]

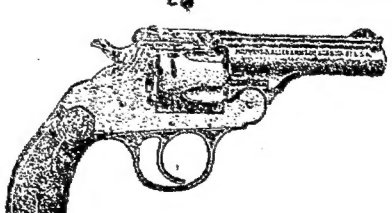


౧౨ సెం.ల.

కాళ్లము-3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.



ధరలు సరసము
కృతులగు ఉచితము.



లెన్. వి. శ్రీరామాచార్యులు పెన్సిల్లొగలిగినవి మాడ దొరుకును.

యన్. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంటెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మదరాసు

బి. లో మో. సి. ని

2833

మీరు బి. లో మో. సి. ని వచ్చినతరువాత చాలా బడలికయ్యెందుకనుచున్నారా? నైనా పెండ్లిండ్లు విందులు యింట్లో నైనా ఈ ఆత్మను యింట్లోగొనించి మంచి రోజులువచ్చునుల వానన యిచ్చి మనసుకు ఆ సుఖమునకు కాంతి నిచ్చును.

రోజినియూ శైలము

నేనుకాలములో ఉపయోగించుకొని వచ్చిన శైలములకు నయమును సొందగలిగినను యిచ్చును. అగోక శైలు ఉపయోగించుచున్నారే, ప్రపంచమున ఈ శైలును ప్రతిమటుంబములోను అవశ్యకము. ఎల్లవోట్లను నిశ్చయించబడును.

ఓలో మో. సి. ని ధర బుడ్డి 1-కిరూ 2, 1, 0-12-0, 0-8.

రోజినియూ శైలముధర బుడ్డి 1-కి రూ 1-0-0

Shyam & Co, ౮, Bander St, Madras. మి. యూం కంటెని, రిబందరు వీధి, మదరాసు

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యశాస్త్రములకు మార్గదర్శి
అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,

(8198)

27, చీవాటాచార్యులగోడ్డు, మదరాసు.

తొట్టిస్నానము చేయు తొట్టు

సుప్రసిద్ధ (కుహిని) వైద్యశాస్త్రజ్ఞులయిన పి. యస్. రావుగారివల్ల కనిపెట్ట బడిమంచి టేబులెట్లతో చేయ



బడి స్నానమునకు మిక్కిలి సుఖముగాయందును. 80 గాలములవీరు పట్టును. వలయువారు ఆర్డరు తో రు. 1-0-0 అద్యాస్సు పంపుకూ పోస్టాఫీసు

రయలుస్తేమను 3వరముగా వ్రాయవలెను. తొట్టి 1 కి ఖరీదు రు. 5-0-0 లు మాత్రమే పి. పి. రయలు ఖర్చులువేరే.

స్వదేశి స్టోర్సు, 82 చెనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

(3081) "కత్తికట్టలు"

పెద్దకత్తిగల్లి గజము పొడుగు గలవి. సొగసునవి. 1-కి రూ 4-8-0.

దేజును కొనువారికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీఖర్చువేరే.

వలయువారు ఆర్డరుతో కకరూపాయి

అద్యాస్సు పంపవలెను. పి. పెంక శ్రీశర్మ అందు కొ

కట్టలు అండ్ లాక్ టేకర్సు లెం.

పెద్దాపురం, (గోదావరిజిల్లా)

కె. కె. గ్రాఫిక్ ఆర్ట్స్: ఇండస్ట్రీస్ పెద్దాపురం.

గాంధీమహాత్ముడు

బంధింపబడెను.

మహాత్ముని గంభీరాభిప్రాయముల సర్వముల కంక్షజేయుటకై మేము ప్రయత్నించిన మహాత్ముని గ్రంథములను ఈ నెలఖరువరకు తగ్గించినాము. పుస్తక వ్యాపారులకును ఆంధ్ర మహాజనులకును మంచి తరుణము.

హైందవ స్వరాజ్యము

అసలుధర 0-10-0 తగ్గింపు ధర 0-8-0

ఇది మహాత్ముని ముఖ్యగ్రంథము. ఇందు హైందవ స్వరాజ్య మనకు సంబంధించిన సకల విషయములను గురించియు మహాత్ముడు తన ప్రచందాభిప్రాయములను తెల్పిచేసినాడు. దీనిని చదివినగాని మహాత్ముని వింతచర్యలు బోధ పడవు. సత్యమునకు వృద్ధిక్షయములు లేవనీ, 20 సంవత్సరముల కిందట మహాత్ముడిందు ప్రకటించిన యభిప్రాయము ఇట్టివి మాన్యుటెందలేదు. భాగంధీర మినుమరియు చెడి కుండ చక్కని వాడుక తెలుగులోని కనువాతింపబడినది. అరవ తెనుగుగాని కన్నడ తెనుగుగాని కాదు. స్వచ్ఛమగు గోదావరిజిల్లా తెనుగు.

ఆరోగ్య సాధనము

అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-6-0

హైందవ స్వరాజ్యము

(యంగ్లీషు) అసలుధర 0-8-0 తగ్గింపుధర 0-5-0

చెన్నపట్టణములో ప్రచురింపబడు యిదిగల యంగ్లీషు వాచియగ్రంథములందాడ మావద్ద దొరకును.

ఇతర గ్రంథములు

స్వరాజ్యమే నిర్ము	0- 3-0
స్వరాజ్యచక్రము	0- 1-6
చిత్తరంజనుని సంపూర్ణజీవితము	0- 8-0
చిత్తరంజనుని జీవితము	0- 4-0
మద్యపానము	0-10-0
భారతీయవిజ్ఞానరహస్యము	0-10-0
స్వరాజ్యసీతములు మొదటి భాగము	0- 3-0
ప్రస్తుతము చంద్రాను శిశుకాలలో కలిగినతనదభివృద్ధి చున్న గరిమెల్లి సత్యవారాధన వి. పి. గారికి వ్రాయబడినది.	
స్వరాజ్యసీతములు రెండవభాగము	0-4-0
వీనిని తెనుగు తెలిసిన ప్రతిహైందవుడును తప్పక చదువవలెను.	[3297]

ఇండియా యేజన్సీభీరో

ట్రైప్లి కేను, చెన్నపట్టణం

కల్పితనట్టియు నమక మైనట్టియు మకరద్వజము

[1]

అయుక్తేద బౌషధములందు ఈ బౌషధము మాణిక్యమువలె ప్రకాశమానమైనది. దీనిని ఎల్లప్పుడును వైద్యుల సలహా లేకనే వాడవచ్చును. ఇది ఎప్పుడును గుణము తప్పకనిచ్చును.

మహామహాపాథ్యాయక విరాజగణనాథ్ సేన్ సరస్వతి ఎం. ఏ. ఎల్. ఎమ్. ఎస్. గారు స్వయముగా పరీక్షించి తయారుచేసిన బౌషధము.

మకరద్వజ తులము 1 కి రు 20	7 మోతాదులు రు 1-4-0
" సద్గుణవర్ధక తులము 1 కి రు 40	" రు 1-14-0
" సిద్ధ తులము 1 కి రు 62-8-0	" రు 2-8-0

The Kalpataru Ayurvedi Works and Stores
94 Grey Street, Calcutta
Telegram "Kalpataru"
Phone No. 3043

3. తేదిన కర్నూలులో జరిగిన యేమసంఘ సమావేశముయొక్క తీర్మానములు

హాజరు:— మ.రా.రా.శ్రీ మేడం వెంకయ్యశెట్టిగారి గౌరవపాటి వెంకన్న శెట్టిగారు గూడూరి రామచంద్రరావుగారు, బంధువుల వారాణసుమూర్తిగారు అధ్యక్షులు.

తీర్మానములు.

౧. చెన్నపురిలో వసూలైన మొత్తమునకు మ.రా.రా.శ్రీ కా. వాగ్గేరరావుగారిని సహకారాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుట:—(ఎన్నుకొనవలయునని.)

2. కార్యదర్శిని సహాయ కార్యదర్శిని యెన్నుకొనుట (బుద్ధికాల రాఘవచంద్రయ్య శాశ్వరిగారు రాజీనామా యిస్తానని చెప్పినందున తాత్కాలికముగా వారి పని నిర్వహించుటకు మ.రా.శ్రీ గూ. రామచంద్రరావుగారిని ఎన్నుకొనడమైనది. సహాయ కార్యదర్శిని ఆకల యెన్నుకొనవచ్చును.)

3. ఆవసరమునబట్టి క్రొత్త సభ్యులను చేర్చుకొనుటకు భారీ అయిన స్థానములకు క్రొత్తవారిని ఎన్నుకొనుటకును అప్పటిప్పుటికి నిబంధనలు మార్పుకొనుటకును క్రొత్తని ఏర్పాటుకొనుటకును ఈ సంఘమునకు అధికారము (ఈ అధికారము ఇవ్వమని కావ్య) సంఘకార్యనిర్వాహక సంఘమును కోరవలయునని.)

౪. పనిచేయువారి శీతములగుట్టి ఏప్రిల్ నెల సమావేశములో ఆలోచించవలెను.

౫. కర్నూలు లోబం శ్రీరామమూర్తి యయ్యోగమును గూర్చి:—(ఈ యయ్యోగము ౧౧-3-22 తేదీనుండి నిలిపించవలెను.

6. అభిలభారత సంఘమువారు ఇంకను యయ్యవలసి యయ్య నైకమును గూర్చియు, ఆ మొత్తములో అధిపతుడు రు ౧౦౦౦౦౦౦ తెప్పించుకొనుట:—(మరల పంటలు పండక ముందాద మిక్కిలుటమైనందు చేరను, ద్రవ్యములేక పనులు నిలిచియుండుటచేరను అభిలభారతసంఘమువారు ఈ విషయములో అతి జూరుగా పనిచేసి నైకం పంపవలసినదని ప్రార్థించడమైనది. అందులో రు ౧౦౦౦౦౦ ను ముఖారుచేసి ద్రవ్యము వచ్చినవెంటనే పంపవలసినదని కావ్యీయసంఘము వారిని కోరడమైనది.)

2. సంఘపు నిబంధనలు:—నిబంధనలు తయారుచేయుటకు గూర్చి రామచంద్రరావుగారిని, గరికపాటి వెంకన్న శెట్టిగారిని, యయ్యపంతులుగా నియమించడమైనది.

౮. సమావేశమునకు ఆన్వేషణసంఖ్య-అధిపతుడు 3 సభ్యులైన సమావేశమునకు హాజరుగా నుండవలయును.

౯. అడిటర్ రిపోర్టు:— మేడం వెంకయ్యశెట్టిగారి స్థానంలోనుండి పాతమాది సప్లయచేసినట్లు అడిటర్ రిపోర్టులో కనుపించుచున్నది. ఆస్థాన వెంకయ్యశెట్టిగారిదికాదు. ఈ సంఘముకొరకు, వెంకయ్యగారు ఖరీదుచేసి గూ. రామచంద్రరావుగారి అనుమతి పొందినట్టి స్టాక్ అయ్యెను. అడిటర్ రిపోర్టు ఈవిషయమున సంస్కరింప దగియున్నది.

రసీదు దిస్తాచి రిజిస్టరు ప్రస్తుతము ఆక్రమణకు. స్థాపు తెక్కమాత్ర ముండినవాడు. వీలునుబట్టి కాపీయగు (నెన్నుకొనవచ్చును. దూష్టికేటరసీదు పుస్తకము అంచవలెను. నగదు అన్యుకపు బాచిరా దూష్టికేటగునుంచవలెను. పెద్దకాటను కొనుటకు గురించి, నైక మున్నప్పుడు ఆలోచించవచ్చును. ఇనువ పెట్టె ప్రస్తుతము ఆగత్యములేదు. వేతిముద్రిపెట్టె ౧ కొనవలెను. తక్కిన విషయములలో అడిటర్ రిపోర్టు అంగీకరించడమైనది.

౧౦. సభకు అమ్మట-సాదా తెల్లగుడ్డ ౧ గజం తన్నాగలది గూడూరు రామచంద్రరావుగారు అదిమాంధ్రపాల సంఘమునకు కొనుటకుగాను వారంగీకరించినందున గజం ౧ కి రు ౦-2-౯ ల వ.తునకు, 2 గజం పన్నాగల గడ్డ గజం ౧ కి రు ౦-౧-౧౦ ల వ.తునకు యయ్యడమైనది.

౧౧. వైకో పైలుకుగాను అయ్యు ఖర్చులిల్లు మేరకు రు 2౮-౮-౦ లున్న బండి ఖర్చుకుగాను రు ౧౦-౦-౦ లుక మొత్తం రు 2౮-౮-౦ లు ముఖారు చేపడమైనది.

బం. నారాయణమూర్తి

గ. వెంకన్న

మేడం వెంకయ్య

గూడూరి రామచంద్రరావు

ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే

కావలెను

ఈస్టు యిండియన్ రైల్వే లోకొమోటివ్ శాఖకు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము తర్ఫీతు అయిన పనివారు కావలెను.

డ్రైవరులు

షన్ టర్లు

ఫైర్ మెన్

షెడ్ మెన్

ఫిట్టర్లు

బాయిలర్ మేకర్లు

ఇదివరలో వారికిగల అనుభవము మున్నగు వివరములు తెలుపుచూ దరఖాస్తులు "లోకొమోటివ్ సూపరిన్ టెన్ డెంటు ఈస్టు ఇండియన్ రైల్వే బామల్ పూరు బి & ఓ" గారికి పంపుకొనవలెను.

Culcatta

G. L. Colvin

Agent.

E. I. Railway.

31 March 1922

జాతకమార్తాండము

రెండవ భాగము

ఇది అన్యుపూర్తిలయ సిద్ధముగా నున్నది. 300 కేజీలు. ఇందు లగ్న స్థానము, గ్రహస్థానము, భావస్థానము, పక్షులములు, పాడశవర్గ, అష్టకర్మ, తాత్పర్యసహితముగా సుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములలోను, విశేషాశ్లోకములలోను ద్వాదశ భావస్థలములు మహాదశ అతర్కకాఫలములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి కులభవైతిని అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చరియెడల తిరిగి సామ్య వాచసు చేయుదుము. ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు భరఖాస్తులు చేసినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూపు 2-0-0 లు.

అల్యమైచో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెల్ల! వెంకట శాస్త్రి.

గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరి జిల్లా)

కెప్పుడియినను

అయము రాదా?

నీవిప్పుడే బాగ్ర త్రోగోనుండుము. పిదపవినారించిన లాభములేదు. లైసెన్సు లేక తుపాకుల నుంచుకొనలేవు. ఏలకను? ఒక్కకరకత్తి నీయింటనుండిన వెయ్యిరుందికి జవాబు చెప్పను. ఒంటరిగపోవునప్పుడు బంటునుండును. అట్లని చమత్కారముగ కర్రయందమ్ముబడి చూచువారికి ఎట్టి ఆశోకనియ్యక చేతబట్టుకొనుటకు తేలికగానుండును అట్టికర్ర 1 కి రూ.8-0; రు.9-0; రు.10-0; రు.11-0; రు.12-0; రు.13-0; రు.14-0; రు.15-0; రు.16-0; రు.17-0; రు.18-0; రు.19-0; రు.20-0; రు.21-0; రు.22-0; రు.23-0; రు.24-0; రు.25-0; రు.26-0; రు.27-0; రు.28-0; రు.29-0; రు.30-0; రు.31-0; రు.32-0; రు.33-0; రు.34-0; రు.35-0; రు.36-0; రు.37-0; రు.38-0; రు.39-0; రు.40-0; రు.41-0; రు.42-0; రు.43-0; రు.44-0; రు.45-0; రు.46-0; రు.47-0; రు.48-0; రు.49-0; రు.50-0; రు.51-0; రు.52-0; రు.53-0; రు.54-0; రు.55-0; రు.56-0; రు.57-0; రు.58-0; రు.59-0; రు.60-0; రు.61-0; రు.62-0; రు.63-0; రు.64-0; రు.65-0; రు.66-0; రు.67-0; రు.68-0; రు.69-0; రు.70-0; రు.71-0; రు.72-0; రు.73-0; రు.74-0; రు.75-0; రు.76-0; రు.77-0; రు.78-0; రు.79-0; రు.80-0; రు.81-0; రు.82-0; రు.83-0; రు.84-0; రు.85-0; రు.86-0; రు.87-0; రు.88-0; రు.89-0; రు.90-0; రు.91-0; రు.92-0; రు.93-0; రు.94-0; రు.95-0; రు.96-0; రు.97-0; రు.98-0; రు.99-0; రు.100-0; రు.101-0; రు.102-0; రు.103-0; రు.104-0; రు.105-0; రు.106-0; రు.107-0; రు.108-0; రు.109-0; రు.110-0; రు.111-0; రు.112-0; రు.113-0; రు.114-0; రు.115-0; రు.116-0; రు.117-0; రు.118-0; రు.119-0; రు.120-0; రు.121-0; రు.122-0; రు.123-0; రు.124-0; రు.125-0; రు.126-0; రు.127-0; రు.128-0; రు.129-0; రు.130-0; రు.131-0; రు.132-0; రు.133-0; రు.134-0; రు.135-0; రు.136-0; రు.137-0; రు.138-0; రు.139-0; రు.140-0; రు.141-0; రు.142-0; రు.143-0; రు.144-0; రు.145-0; రు.146-0; రు.147-0; రు.148-0; రు.149-0; రు.150-0; రు.151-0; రు.152-0; రు.153-0; రు.154-0; రు.155-0; రు.156-0; రు.157-0; రు.158-0; రు.159-0; రు.160-0; రు.161-0; రు.162-0; రు.163-0; రు.164-0; రు.165-0; రు.166-0; రు.167-0; రు.168-0; రు.169-0; రు.170-0; రు.171-0; రు.172-0; రు.173-0; రు.174-0; రు.175-0; రు.176-0; రు.177-0; రు.178-0; రు.179-0; రు.180-0; రు.181-0; రు.182-0; రు.183-0; రు.184-0; రు.185-0; రు.186-0; రు.187-0; రు.188-0; రు.189-0; రు.190-0; రు.191-0; రు.192-0; రు.193-0; రు.194-0; రు.195-0; రు.196-0; రు.197-0; రు.198-0; రు.199-0; రు.200-0; రు.201-0; రు.202-0; రు.203-0; రు.204-0; రు.205-0; రు.206-0; రు.207-0; రు.208-0; రు.209-0; రు.210-0; రు.211-0; రు.212-0; రు.213-0; రు.214-0; రు.215-0; రు.216-0; రు.217-0; రు.218-0; రు.219-0; రు.220-0; రు.221-0; రు.222-0; రు.223-0; రు.224-0; రు.225-0; రు.226-0; రు.227-0; రు.228-0; రు.229-0; రు.230-0; రు.231-0; రు.232-0; రు.233-0; రు.234-0; రు.235-0; రు.236-0; రు.237-0; రు.238-0; రు.239-0; రు.240-0; రు.241-0; రు.242-0; రు.243-0; రు.244-0; రు.245-0; రు.246-0; రు.247-0; రు.248-0; రు.249-0; రు.250-0; రు.251-0; రు.252-0; రు.253-0; రు.254-0; రు.255-0; రు.256-0; రు.257-0; రు.258-0; రు.259-0; రు.260-0; రు.261-0; రు.262-0; రు.263-0; రు.264-0; రు.265-0; రు.266-0; రు.267-0; రు.268-0; రు.269-0; రు.270-0; రు.271-0; రు.272-0; రు.273-0; రు.274-0; రు.275-0; రు.276-0; రు.277-0; రు.278-0; రు.279-0; రు.280-0; రు.281-0; రు.282-0; రు.283-0; రు.284-0; రు.285-0; రు.286-0; రు.287-0; రు.288-0; రు.289-0; రు.290-0; రు.291-0; రు.292-0; రు.293-0; రు.294-0; రు.295-0; రు.296-0; రు.297-0; రు.298-0; రు.299-0; రు.300-0; రు.301-0; రు.302-0; రు.303-0; రు.304-0; రు.305-0; రు.306-0; రు.307-0; రు.308-0; రు.309-0; రు.310-0; రు.311-0; రు.312-0; రు.313-0; రు.314-0; రు.315-0; రు.316-0; రు.317-0; రు.318-0; రు.319-0; రు.320-0; రు.321-0; రు.322-0; రు.323-0; రు.324-0; రు.325-0; రు.326-0; రు.327-0; రు.328-0; రు.329-0; రు.330-0; రు.331-0; రు.332-0; రు.333-0; రు.334-0; రు.335-0; రు.336-0; రు.337-0; రు.338-0; రు.339-0; రు.340-0; రు.341-0; రు.342-0; రు.343-0; రు.344-0; రు.345-0; రు.346-0; రు.347-0; రు.348-0; రు.349-0; రు.350-0; రు.351-0; రు.352-0; రు.353-0; రు.354-0; రు.355-0; రు.356-0; రు.357-0; రు.358-0; రు.359-0; రు.360-0; రు.361-0; రు.362-0; రు.363-0; రు.364-0; రు.365-0; రు.366-0; రు.367-0; రు.368-0; రు.369-0; రు.370-0; రు.371-0; రు.372-0; రు.373-0; రు.374-0; రు.375-0; రు.376-0; రు.377-0; రు.378-0; రు.379-0; రు.380-0; రు.381-0; రు.382-0; రు.383-0; రు.384-0; రు.385-0; రు.386-0; రు.387-0; రు.388-0; రు.389-0; రు.390-0; రు.391-0; రు.392-0; రు.393-0; రు.394-0; రు.395-0; రు.396-0; రు.397-0; రు.398-0; రు.399-0; రు.400-0; రు.401-0; రు.402-0; రు.403-0; రు.404-0; రు.405-0; రు.406-0; రు.407-0; రు.408-0; రు.409-0; రు.410-0; రు.411-0; రు.412-0; రు.413-0; రు.414-0; రు.415-0; రు.416-0; రు.417-0; రు.418-0; రు.419-0; రు.420-0; రు.421-0; రు.422-0; రు.423-0; రు.424-0; రు.425-0; రు.426-0; రు.427-0; రు.428-0; రు.429-0; రు.430-0; రు.431-0; రు.432-0; రు.433-0; రు.434-0; రు.435-0; రు.436-0; రు.437-0; రు.438-0; రు.439-0; రు.440-0; రు.441-0; రు.442-0; రు.443-0; రు.444-0; రు.445-0; రు.446-0; రు.447-0; రు.448-0; రు.449-0; రు.450-0; రు.451-0; రు.452-0; రు.453-0; రు.454-0; రు.455-0; రు.456-0; రు.457-0; రు.458-0; రు.459-0; రు.460-0; రు.461-0; రు.462-0; రు.463-0; రు.464-0; రు.465-0; రు.466-0; రు.467-0; రు.468-0; రు.469-0; రు.470-0; రు.471-0; రు.472-0; రు.473-0; రు.474-0; రు.475-0; రు.476-0; రు.477-0; రు.478-0; రు.479-0; రు.480-0; రు.481-0; రు.482-0; రు.483-0; రు.484-0; రు.485-0; రు.486-0; రు.487-0; రు.488-0; రు.489-0; రు.490-0; రు.491-0; రు.492-0; రు.493-0; రు.494-0; రు.495-0; రు.496-0; రు.497-0; రు.498-0; రు.499-0; రు.500-0; రు.501-0; రు.502-0; రు.503-0; రు.504-0; రు.505-0; రు.506-0; రు.507-0; రు.508-0; రు.509-0; రు.510-0; రు.511-0; రు.512-0; రు.513-0; రు.514-0; రు.515-0; రు.516-0; రు.517-0; రు.518-0; రు.519-0; రు.520-0; రు.521-0; రు.522-0; రు.523-0; రు.524-0; రు.525-0; రు.526-0; రు.527-0; రు.528-0; రు.529-0; రు.530-0; రు.531-0; రు.532-0; రు.533-0; రు.534-0; రు.535-0; రు.536-0; రు.537-0; రు.538-0; రు.539-0; రు.540-0; రు.541-0; రు.542-0; రు.543-0; రు.544-0; రు.545-0; రు.546-0; రు.547-0; రు.548-0; రు.549-0; రు.550-0; రు.551-0; రు.552-0; రు.553-0; రు.554-0; రు.555-0; రు.556-0; రు.557-0; రు.558-0; రు.559-0; రు.560-0; రు.561-0; రు.562-0; రు.563-0; రు.564-0; రు.565-0; రు.566-0; రు.567-0; రు.568-0; రు.569-0; రు.570-0; రు.571-0; రు.572-0; రు.573-0; రు.574-0; రు.575-0; రు.576-0; రు.577-0; రు.578-0; రు.579-0; రు.580-0; రు.581-0; రు.582-0; రు.583-0; రు.584-0; రు.585-0; రు.586-0; రు.587-0; రు.588-0; రు.589-0; రు.590-0; రు.591-0; రు.592-0; రు.593-0; రు.594-0; రు.595-0; రు.596-0; రు.597-0; రు.598-0; రు.599-0; రు.600-0; రు.601-0; రు.602-0; రు.603-0; రు.604-0; రు.605-0; రు.606-0; రు.607-0; రు.608-0; రు.609-0; రు.610-0; రు.611-0; రు.612-0; రు.613-0; రు.614-0; రు.615-0; రు.616-0; రు.617-0; రు.618-0; రు.619-0; రు.620-0; రు.621-0; రు.622-0; రు.623-0; రు.624-0; రు.625-0; రు.626-0; రు.627-0; రు.628-0; రు.629-0; రు.630-0; రు.631-0; రు.632-0; రు.633-0; రు.634-0; రు.635-0; రు.636-0; రు.637-0; రు.638-0; రు.639-0; రు.640-0; రు.641-0; రు.642-0; రు.643-0; రు.644-0; రు.645-0; రు.646-0; రు.647-0; రు.648-0; రు.649-0; రు.650-0; రు.651-0; రు.652-0; రు.653-0; రు.654-0; రు.655-0; రు.656-0; రు.657-0; రు.658-0; రు.659-0; రు.660-0; రు.661-0; రు.662-0; రు.663-0; రు.664-0; రు.665-0; రు.666-0; రు.667-0; రు.668-0; రు.669-0; రు.670-0; రు.671-0; రు.672-0; రు.673-0; రు.674-0; రు.675-0; రు.676-0;

సమకాలికాభిప్రాయములు.

జేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు

ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రరాష్ట్రము కాలగ్రామ సమూహములను జేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి నకటజేసి ఆంధ్రసామంతుల శాసనములను, నిర్మాణకర్తలైనను కల్యాణమునకు కలుపుచున్నట్లు అన్నిటికంటెను అభిముఖ, భారతజాతీయమున నున్న జాతీయవాదులలోకల్ల నిర్మాణకర్తల నాయకాగ్రగణ్యులలో వీరికారు. ఒకనాడు ఆంధ్రులను భవించిన యాన్నానామకమును ఆంధ్రవిభానమును పురుషధర్మమును టుటగాను మనఃపరమచయమును ఆంధ్రరాష్ట్రభావమును కార్యరూపమునకు తెచ్చినది మహాభావుడే. సంగజాతీయోద్యమ సమయమున మచిలీపట్టణముందు కొందరు మునుగుల హృదయములం దీయాంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణోద్యమ ముండురించెను. అట్టివారిలో ఆంధ్రజాతీయకలకాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు కీర్తిశేఖరులగు శ్రీకృష్ణలక్ష్మణమహాప్రభుపంతులుగారుగ్రణ్యులు. ఆంధ్రరాష్ట్రమును కాలగ్రామవారీగా నామోక్షింపజేయుకీర్తిశేఖరులపూర్వములగు కార్యరంగముగు గుంటూరునగరకైదు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రభావనామకముగ ఆంధ్రజాతీయమున ప్రత్యేకకాలగ్రామ రాష్ట్రనిర్మాణమునకు. భావభారతజేశ నిర్మాణమున కిది ప్రథమసోపానము. తుయద్యమమును భాషప్రపంచమున దర్శించి కార్యరూపమున తెచ్చి టుట కృషిసర్వసహాయ, తేజయుల కృతజ్ఞతాభిసంధనములకు పాత్రులు. (సర్వములు పురిక).

వెల్లూరు.

(స్వకీయవిశేషానింకి)

చెరసాల యనుభవములు.

1 తేదీని మా పునఃపరిశీలనకు తెలియజేసి వాస్తవ్యులును వెల్లూరు చెరసాలయందు 2883 కెక్టార్లకుండు చెరువునెలలు విడిచెను ననుభవించి తిరిగి వచ్చినటుంటి శ్రీమతు కటికనేని వెంకటరమణ రావు గారు తమ చెరసాలమునుభవములగురించి యావహించిరి. వీరిని వెంకటగిరినుండి వెల్లూరునకు తీసికొని వెళ్ళుటకును వీరికి తమము 8 గంటలనుండి సాయంత్రము 6 గంటలకు వెల్లూరు తేరువరకు భోజనసేమియు నిత్యము తీసికొని వెళ్ళెదమను, ప్రస్తుతము రాజకీయ సేద్యమున కారంబైను యాద్యము వెల్లూరు చెరసాలము చేరగొనుటకు పూర్వము 18 రోజులవరకు నుండుచున్నారనియు, ఈ కార్యంబైన యాద్య భూలోకమున నుండు సరకమే యనియు, రాజకీయ వైతీల నిలుల కాపాడెట్టి వారివద్ద తుమాపణప్రత్యుల తీసికొన యత్నించదరనియు, ఇట్లు కఠినతీకు ననుభవించు తెదీలకు తెలుగుకుపుల వాసులకుట పూర్వము దినములలో చాల కాలము చెదరనియు, వీరిచేత రాళ్లను పగులగొట్టించెదరనియు తెలిసిరి. ఒకదినము వీరు వీరిసోదరులగు గంజలగూడెం కుమార రాజాగారి భాగ్యగారితో సేకప్రములగురించి చెప్పుచుండగా, తెలుగువని యుగ్రుడైన వాడొకప్పుడు నిప్పుపెట్టె తనవద్దనుండిన దను వెపము వెంకటరమణ రావుగారి కొకనెల ఏకాంత ప్రణాసతో విధించి నని ను ఈ కేసులకు వీరు పంజాబువాస్తవ్యులును ప్రస్తుతము వెల్లూరులో రాజకీయకేదీలుగానున్న శ్రీయములు రామచరణరావు, హరినాథసింగ్, మొదలగుప్రముఖుల స్నేహము లభించెననియు నుడిచిరి. పాకీయులకు తీసికొని సోపుటగా వీరికిని చెరసాల యధికారులకును తీవ్రముగ అభిప్రాయభేదములు రాగా వీరు హనిని ముట్టుటకు నిరాకరించి రనియు అందుమీదట నూపరికరంబెంటుగారు వీరిగడలలో నా రాష్ట్రములముగ్రముల నుండిల నుంచు గూడదని యుక్తరువు చేసెదరనియు, అందు మీద రాజకీయ కైదీలు కమ్ములగుండా మూర్తివిస్తవము చేసెదరనియు, అర్హా నూపరికరంబెంటుగారు ఇందుకు తీకు 24 కైదీలకు దాగిపెండ్లవిసజట గానుగయానుట, మొదలగు కష్టమైన కృషిలను విధించినయొ అందుమీదట వీరుందగును అవనుల తేను నిగొకరించినయొ, తర్వాత నూపరికరంబెంటుగారు తగున కైదీలకు కొళ్లకు ఇనుపకట్టల సంకల్పము చేయించెదరనియు, మిగిలినవారుగూడ అ కిత్తుచే కొరగా సంకల్పము తేకపోవుటచే వారికలుల తేయలేకపోయినయొ, ఇంతలో నైనుండి రాజకీయ కైదీలను భాగము చూడవలెనని యుక్తరువుల వచ్చుటచే నప్పటినుండియు రాజకీయ కైదీలను చక్కగ చూచుచున్నారనియు ప్రస్తుతము విడిచెద ననుభవించువారికి పెరుగు ఇచ్చుచున్నారనియు, కైదీలందరికి స్నానమునకు సదుపాయములను తేసియున్నారనియు నుపన్యసించిరి.

విదేశవార్తలు

మాంటాగూగారి యువన్యాసము

కామన్న సభయందు చర్చ

చాంబర్లనుగారి సమరస

మార్చి 18 :— మాంటాగూగారి యువన్యాసమునకు ఏమైన ప్రశ్నోత్తర విషయాలవివాదము కామన్న సభయందు ప్రస్తావనగా చాంబర్లనుగారి కిటునుడిచిరి. కర్ణాటకప్రభు గారి వ్యాఖ్యానములకు మంచము పట్టియుండిరి. ఆయన లండను నకువచ్చి పార్లమెంటు నందు సంగతినందర్శము వినించెదనని టే. ఫో. నాన్స్ గారి తెలిపెను.

భారతప్రభుత్వమునుండి ప్రథమ శంకృతవార్త భారత కాన్యాలజమునకు మార్చి 1 వతేదీ యందమున జేరెను. ఆ తేదీనాడైన మంగుల కందకును పంచిపెట్టవలెనని మాంటాగూగారు 3 వతేదీ యుక్తరువుల గావించిరి. 4 వతేదీయధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు లెంతవార్త ప్రతులు పంచిపెట్టబడిన. భారతప్రభుత్వమువారు తమ శంకృతవార్తను ప్రకటించుట కనుమతి కొరకు 4 వతేదీన లెంతవలెంతవార్త నందిరి. ఆసమయమున మాంటాగూగారు గ్రామమునం దుండగా వారికి తెలుపబడిన. భారతప్రభుత్వమువారికి దానిని ప్రకటించుట కనుమతి నిచ్చుచు తనవేదన లెంతవలెనని మాంటాగూగారు భారత కాన్యాలజము నునకు రు. తిద్వారా తెలిపిరి. వారు గ్రామమున నుండుటచే ఈతెలిపివార్త అధికార హోదాతో నంపబడిన. అధికార రీత్యా 6 వతేదీన రాను తనసమర్పించి తెలుపుచు లెంతవలెనని మాంటాగూ గారు తెలిపిరి. 6 వ తేదీన మంగులకర్ణ సమావేశ ప్రారంభమునకు ముందు కర్ణాటక ప్రభుత్వము, భారత ప్రభుత్వోత్తరవార్తను గమనింపవలసినదని నన్ను గోరియుండిరి. దానిని ప్రకటించుట యుచితము కాదని వారు నాతో జెప్పిరి. నేను నాతోనే జేకెదనించెదని. నేను మాంటాగూ గారికో మాటలాడగా వారు వాల్మతారాభిషేకంబున దానిని ప్రకటించ ననుమతిని తెలిసి మాంటాగూగారు తెలిపిరి. దానిని ప్రకటించుటకేముట కింకను వ్యవధిలదని మాంటాగూగారు కర్ణాటకప్రభుత్వము దెలుపలేదు. వారట్లు తెలిపినయెడల కర్ణాటకప్రభుత్వ వాతో నంగమించెదనాడె. మేమునువుముగలిగి చు లెంతవలెనని సంగతినందె. నామతేకపోయిన యెడల మాస్వంత బాధ్యత వై దానిని ప్రకటించవలదని లెంతవలెనని తెలిపారు. అట్టివ్యవధిలదనిమాంటాగూగారికే నమ్మము లేకపోవచ్చును. అందుచే వారావిమయము మాకు దెలుపలేదు. కానియేకాకమునలనో భారత ప్రభుత్వము వాగొలన్యముగ ప్రకటించిరి. కర్ణాటకప్రభుత్వ గారు తనకంపిన జాలునుగురించి మాంటాగూగారు నూతనసభమును త్రొక్కిరి. మంగులు సామాన్యముగ పట్టి లేఖల నొకరి కొకరు వ్రాసికొందురు. కర్ణాటకప్రభుత్వగూడ నట్టివ్రాసెను. వారు దాని ప్రతివైన నుండుకొనలేదు. మాంటాగూగారు తేఖను గురించి ప్రసంగించుట విచారవాయకము.

సభయందు సంచలనము

కలనలు వెడ్డిపుడుగారిట్లు నుడిచిరి:— భారతప్రభుత్వ ప్రకటనను బహిరంగపరచుటకు ఇతరులతో నాలోచింపకుండ ననుమతి నిచ్చుటవలన శంకృతముయొక్క విశ్వకేటక స్వము వాటిల్లెనని కర్ణాటకప్రభుత్వ లేఖయందు దెలుపలేక. కాని తేకవీర మంగులగూడెం సంగతినందెనని మూలకే వారు కొరిరి మాంటాగూగారిని సంగతినందెనని తెలిపిండుకొనుటకుపూర్వము, వాడు సాధ్యపరచుటలను తృప్తికరించిరిని జూపుటకే లేఖ ప్రకటించుటకైన.

చాంబర్లను:— రాజీనామాకు బహిరంగముగ తెలిపిన కారణములు తాత్కాలికములు గావనియు ఇతర కారణములు గలవనియు నుడుపుటకు వెడ్డిపుడుగారి కట్టితిధికారమును తేడ. ఇది సుదృఢసత్యము. ఈవిషయము కర్ణాటకప్రభుత్వ లేఖ ప్రభుల ముగిసిపోతిరి

మ్యునిసిపాలిటీ హా మ్యునిసిపాలిటీవారు గాంధీమహాత్ముడీయూరిక వచ్చినప్పుడు వారికి సన్మానపత్ర మర్పించుటకై 50 రూపాయల కర్పణచెట్టియుండిరి. గవర్నరు మెంటువారి సన్మానము సొక్కను చేయనందున మ్యునిసిపల్ సంఘమువారు ఈ 50 రూపాయలను చందాలములమున వసూలుచేయకలెనని తీర్మానించు కొనిరి.

సభయందు వెంకటగూడు, ఒక మంగుల మరీయొ: మంగుల వ్రాసిన ప్రత్యేకతేఖల గురించి వచించి దానిని బహిరంగపరచవలెనని నిశ్చయ పరచుట యాత్రము గాదు.

క. వెడ్డిపుడు:— ఈవిషయములను మంగులవారు యెదుటకు తీసికొని రారాదనియు విశేషాంగమంగుల సంగతినందెననియు నాజులుండు కర్ణాటక ప్రభుత్వ వారా?

చాంబర్లను:— నేనాజులును జూడలేదు. అంశముగల వారి తెలుపజాలను.

వెడ్డిపుడు:— మాంటాగూగారి కెట్టిపరిస్థితులందు ఎట్టి ఆశములుకొరకు ప్రకటనను బహిరంగపరచినో దానివైనను, అట్టిపరిస్థితులందే అట్టి ఆశములుకొరకే చచ్చుటగా యువన్యాసము వై ను ఎట్టివిశేషములగు చర్చలు తీసికొనబడెనో వ్యత్యాసమును గమనింపవలెను.

పార్లమెంటునందు చర్చ

మాంటాగూగారి రాజీనామా యందమును శర్మించుటకుగాను సభాకార్యక్రమము నావకతెనిటి. పి. ఓ. కన్నురు గారు పూడించిరి. కర్ణాటకప్రభుత్వము ప్రశ్నోత్తరము వినిపించినట్టివర్త జరుపవచ్చుననియు అప్పుడు మాంటాగూగారు గూడ పాల్గొన విలంబించినయొ చాంబర్లనుగారు తెలుపగా ఓకన్నురు గారును అనుమతించిరి.

సర్. జానురీసు గారు

విచారకననుగు మాంటాగూమంగుల రాజీనామానుభవ భారత సమాన్యదీయొలు, బ్రిటిషువారికి దయయెడల సానుభూతి లేదనిలెలపవచ్చునని యొకటి సామముల కారణము లేదని సామాన్య ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరాయని సర్ జానురీసుగారు కామన్నుసభయందు ప్రస్తావించిరి.

మాంటాగూగారి రాజీనామానుభవ, భారతప్రభుత్వము చామాచనల యర్హతా నష్టములకును నెట్టిసంబంధమును లేదను విషయము మాంటాగూగారి రాజీనామా సంగీకరించుచు ప్రధానామాత్మ్యుడు వ్రాసినలేఖముండు పుష్టముగ తెలుపబడినయొ భారతప్రభుత్వము వారియొక్కయు, సమాన్యదీయొలయు క్కయు అభిప్రాయములను సామాన్య ప్రభుత్వమువారు సంది సమావేశమున సరిగమనించి అవసరించినయొ చాంబర్లనుగారు తెలిపిరి.

మాంటాగూగారు.

మాంటాగూగారు కేంద్రీయముండి లండనుకు వచ్చిరి. వారిని దర్శించి ప్రస్తావనగా ముచాల కాలము విక్రాంతి పుచ్చుకొనుటకు జనుచుంటినని యొకొయిలమనుమమునకు సహాయ మొక్కట న్యాయమని వోచినప్పు డందులకు తొలి వచ్చినననియు కర్ణాటకప్రభుత్వ వ్రాసిన లేఖను ప్రకటించు కేసు కము కర్ణాటక ప్రభుత్వమునకే యున్నదనియు, ఆజులు ప్రకటించిన యెడల వాడు భారతప్రభుత్వమువారి కంపిన లెంతవలెనని ప్రకటించవలెననియు మాంటాగూగారు తెలిపిరి.

సత్రి కాభిప్రాయములు

మాంటాగూగారి యువన్యాసముచే లండను “మైక్సు డెయిలీ” మెయిలుపురిక లేట్లు వ్రాయుచున్నది. మాంటాగూగారి యువన్యాసము చాల ప్రశంసనీయుగను గం. తి సందర్భములను దెలుపునదిగ ముడి. వారు దెలుపునదిగ నిజముగ నెడల కర్ణాటకప్రభుత్వవారు భారత ప్రభుత్వము జేశభక్తుల కారణముగాక పోయినను మత్రివర్తముయొక్క ఏబాధ్యమ భిన్నముగ వర్తించెను. కర్ణాటక ప్రభుత్వ తన లేఖను ప్రచురించుట కనుమతించవలెను.

ప్రస్తుత కొయికిమనుమమువారు రచించించుచు కితల శక్తి విధానములను మాంటాగూగారి తువారత వచ్చు నువ్వొగి భారతజేశమునకుగూడ వర్తింపజేసినయెడల చనువు భావదేశమును సంపూర్ణముగ పోగొట్టుకొనవలసి వచ్చునని వెల్లూరుప్రభుత్వము ప్రకటించుచున్నది.

వెయిలీ టెలిగ్రాఫు:— మాంటాగూగారు తమ విధానమే భారతజేశమున సాగింపబడునని తెలిపిరి. కాని ఇది భారత వార్తల గాంచినవో నిరాధారముగ గన్పించుచున్నది. గాంధీగారి అరెస్టవార్త ననుసరించి వారి యనుసరలు అరెస్టువార్తలు గూడ దెలియవచ్చునని నమ్ముచున్నాము.

క్రొత్తివిధానము “వెయిలీమ్యూను”:— భారత కార్యలంఘమువారు భారతజేశముందు క్రొత్తి విధాన మనలించుట రని వినుచున్నాము కాని మాంటాగూగారిడిండు ప్రభులచే సాగింపబడిన “కాంతపరుకుట” “సంతృప్తి పరుచుట”లతో గూడిన విధానమును సంపూర్ణముగ మార్చి చేపవిధానము నలంబించినయెడల 1857 న. 11 నందలి దానికంటె అధికగుగు అపాఠము మనల నెదుర్కొనవచ్చునని తోచుచున్నది. సంస్కరణల నభివృద్ధిజేసి అభివృద్ధిమార్గము నలంబించుటకు బదులు నిర్మాణాన్నిమగు నైవికలము నుపయోగించి నిర్బంధవిధానము నలంబించి ఇదివరకే చాలసేర మొనర్చిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాపనము

గాంధీ మహాత్ముని ఆరెస్టు.

ఇండియను సోషల్ రిఫార్మరు (బొంబాయి) పత్రికాశీసతి నటరాజనుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ నటరాజనుగారు కాంగ్రెసు సభయందు చేరుట

భిల్లులకలవరము - వారినాయకుని పలాయము - పోలీసులు తరుముట

కుమారానందస్వామి ఆరెస్టు - వివరములు

కేరళరాష్ట్రము - కాంగ్రెసు నాయకులకు నిరోధము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(0)

బరంపురము నాయకులను వదలుట - కారాగృహమున సరుపాయములు లేకుండుట

25 మంది 14 వ తేదీ యదయమునుండి భోజనము మానివేయుట

మంగళగిరి నరసింహస్వామి తీర్థము - వంటిరులను పోలీసు సబ్బయినప్పైర్లు చాలబాధించుట
వారాజ్ఞోలంఘన మొనరింపక వెడలిపోవుట

అనంతపురము - మహాత్ముని ఆరెస్టు సభ - విదేశవస్త్రదహనము - మేజిస్ట్రేటు వుత్తరపు

ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘసభ - బెజవాడలో 24 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు జరుగును

దేశభక్తుని కేసు విచారణ 18 వ తేదీని గుంటూరులో జరుగును

గంజాం

బరంపురం నాయకులను వదలుట

చెరసాలలోని అనుభవము-భోజనము మానివేయుట

వ్యాయపతి వారాజులమూర్తి, మల్లాది కృష్ణమూర్తి రామలింగం, బాధిష్టం గిరి, రామకృష్ణరావు, రామమూర్తి గాడ్కర్ 14 వ తేదీని బరంపురం చెరసాలనుండి వదలివేసిరి. వారిని పోలీసులు రెగిస్ట్రేషన్ తీసికొనివెళ్లిరి.

చెరసాలలో ఆదరణ

చెరసాలలోనున్న అసహాయవాదులను భూతదయతో న సానుభూతితోను చూచుటలేదు. కఠినము చేయబడినవారికి సేద్యులదుస్తుల నిచ్చెదరు. నీలమండప ఇనుపకడియము వేసె జరు. వేరే వంటచేసికొనుటకు ఆనుమతినిచ్చెదరుగాని జయిలు నిబంధనలప్రకారము వారిచ్చెడు ప్రకృష్ట, చింతపండు, కూరలు, మానె జాతుగా చాలకుండనుండును. నెయ్యి, మజ్జిగ మిరప కాయలు మున్నగువానిని యియ్య నేయియ్యరు. ఉప్పునైనా మాత్రం కొంచెము హెచ్చుగా ఇండ్ల ని పలుసాగులు నూప ర్చెంటు నడిగితిమి. అటులిచ్చుటకు తన కధికారములేదని అతిదు ప్రతిఠిడవను ఖండితముగా చెప్పెను నేయుండెను. ఇంక ను ఇతరయుభ్యందు లనేకములు కలుగుచుండును. అసహాయవాదులు వాని కన్నిటికిని సంసిద్ధులుగా నుండవలెను. పెద్ద వంటకాల లోనే ఒకమూల అసహాయవాదులుగూడ వండుకొనవలెనని 10 రోజులక్రితము నూపర్చెంటు ఆజ్ఞాపించెను. అందులకు మేము పూర్తిగా నిరాకరించితిమి. నూపర్చెంటుగూడ పట్టిన పట్టు విడువకుండెను. అటులేన మేము భోజనము మానివేద వని తెలిపితిమి. అంతట వేటయొక్కది వరకు మాకు వంటకు ఇచ్చెను. ఆహారపదార్థములు చాలకపోవుటవలనను నేయి మజ్జిగలు అసతే తేకపోవుటవలనను 14 వ తేదీని వదలబడిన వారు 6 గురులు ఇంకను చెరసాలలో నున్న రిమాజరావు శాయను నీరసించిపోయిరి. వారాయలమూర్తిగారు 10 పానులు హెచ్చుకట్టరావు, రిమాజరావుగారు చెరి 7 పానులు, గిరి, కృష్ణ మూర్తిగారు చెరి 5 పానులు, రామమూర్తి, రామలింగంగారు నేరి 4 పానులు తగ్గిపోయిరి. చెరసాలలోనున్న యితర అస హాయవాదులుగూడ తగ్గిపోయిరి. అందువలన మొత్తము 81 మందిగారు 24 గురు 11 వ తేదీ శనివారమునాడు ఖండిత ముగ మరియొక లేఖను నూపర్చెంటుకు వ్రాసిరి. ఉప్పు, చింత పండు, కూరలు, మానె వీని నిదివరకెచ్చు మొత్తమునకు రెట్టింపుగా నియ్యవలెను. నెయ్యి మిరప కాయలు మజ్జిగ కూడ నియ్యవలెను. కూడబడిని మానివేసి చెరి 5 రోజులు

నియ్యము హెచ్చుగా నీయవలెను. వారమున కొకసారి తల అంటుకొనుటకు కుంకుడుకాయలను, విస్తరాకులనుగాని పింగాని పల్లెములనుగాని అన్నము తినుటకును, ప్రతిదిన మొక్కపూట కొందరప్పుడు బదులు చెనరపప్పును, 10 మంది కొక దీపమును ఇయ్యవలెను. తేలిపో మేము భోజనము మానివేసెదమని వారు వ్రాసిరి. ఆవాడు సాయంకాలమే నూపర్చెంటు వచ్చి అడిగినవాని నీయ వీలు తేను. మీరిట్లు చేసిన మిమ్ములను దూరదూరముగ వేరు వేరు చెరసాలకు పంపెద నని బెదిరించెను. గాని వారు చలిం ప క ఆ రాత్రి భోజనము మానివేసిరి. మరునాడుయమున 9 గంటలకు నూపర్చెంటు మరలవచ్చి మొదటి ఏడుగురిమాత్రమే (వారు నీసించిపోయిరి గాన) ఉప్పు, చింతపండు, కూరలు హెచ్చుగా నిచ్చెదననియు మిరపకాయలు మజ్జిగ కూడ ఇచ్చెదననియు చెప్పెను. అంతు లకు వారంగకరింపలేదు. పిమ్మట నతిదండెత్త నిచ్చెనుగాని యినప్పైర్లు జరిగెలకు మజ్జిగా సిఫాట్స్ చేయెను అనుమతి నియ్యగోరుచు వ్రాసితిని చెప్పెను. నూపర్చెంటు సానుభూతి గలవాడైనచో చాల సదుపాయములను చేయవలెకాకము కలదు. అసహాయవాదులందరును జయిలు నిబంధనలను సరిగా ననుసరించుచు చాల బాగుగా ప్రవర్తించుచున్నారు. వైద్యుడు ఇట్టిన నేగానీ అదనముగా ఆహారపదార్థముల నీయగూడదనియొక స్పెక్టరు జనరలు నూపర్చెంటుకు వ్రాసెనని తెలియుచున్నది. 14 వ తేదీని చెరసాలలోనున్న అసహాయవాదులు భోజనము మానివేయుట ఆరంభింపదు.

25 గురు భోజనము మానివేయుట

14 వ తేదీ ఉదయమునుండి బరంపురం జయిలులో నున్న అసహాయవాదులలో 25 గురు భోజనము మానివేసిరి.

గుంటూరు మండలము

మంగళగిరి నరసింహస్వామి తీర్థము

మంగళగిరిలో జరిగిన రథోత్సవమునందు సంఘసేవ చేయుటకు 80 మంది వంటిరులు 12 వ తేదీ ఆదివారము నాడు రాత్రికి మంగళగిరి చేరిరి. ఏలూరు వంటిరులగు 8 గురును పశ్చిమగోదావరి మండలవంటిరు సేవనియగు యిడూరి సత్య శా రా య ని రా వు గారు ను మా మి డి జేవేం ద్రుడుగారును కలసి మంగళగిరి వచ్చిరి. వారందరును ఆరుగుల మిద నిద్రపోవుచుండగా పోలీసు సబ్బయినప్పైర్లు తంజిరాల సర్పంచారాయణగారు 20 మంది రిజిస్ట్రేషన్లతో అచటికి వచ్చి వంటిరుల 1 నందిని పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనిపోయెను. అతడు వంటిరులను మహాత్ముని ఆసరాని మాటలాడి

మాపించెను. ఆ వంటిరులను 10 మందిని వరుసగా నిలువబెట్టి వారి చిన్నములను, టోపీలను, సంచులను, కళ్లను తీసికొనిరి. ఇటు యినప్పైర్లు ఆజ్ఞప్రకారము 720 సంబర కని వీలు వంటిరు సేవనిని దవదమిదగొట్టెను. 181 క్రి. ప్రా. ప్రకారము వంటిరులను చెరసాలలో రిమాండులోనుంచి 18 వ తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము తీర్చి మేజిస్ట్రేటు వాటిముల్లా గారియొద్దకు తీసికొనిపోయిరి. మంగళ గిరి లో ను మం గళగిరికి ఒక మైలులోపలకు వలం టి రు లుం డి గూ డ్డ కని యిదిటకే యుత్తమపు చేయబడెనే ఆ సంగతి మీకు తెలియదా అని మేజిస్ట్రేటు వంటిరుల కడిగెను. మేము అధికారి వేరే కచ్చితిమి. వెంటనే మమ్ము ఆరెస్టుచేసిరి. మా కాటజ్ఞ సం గతిని సబ్బయినప్పైర్లు చెప్పలేదని వంటిరు లనిరి. మీ రా యాజ్ఞ ననుసరింతురా అని మేజిస్ట్రేటు మరల కడిగెను. అట్టి ఆజ్ఞ యిదివరకే యియ్యబడినచో మేము వాని నుల్లంఘింపము. ఏలకన ఆజ్ఞోల్లంఘనము కూడకని కాంగ్రెసు సంఘమువా కాజ్ఞాపించిరి అని మామిడి దేవేండుడుగారు చెప్పగా వారిని వదలివేయుటకు మేజిస్ట్రేటు అనుమతించెను. వారిని పోలీసు వారు తాదేపల్లిగకు సాగనదిరి.

అనంతపురము

మహాత్ముని ఆరెస్టు

సభ-విదేశవస్త్ర దహనము

మహాత్ముని ఆరెస్టువార్త తెలియగా తొండకమెయిలును కలుగలేదు. 18 వ తేదీ సాయంకాలము కొందరు సభ చేసిరి. విదేశవస్త్రలను విస్తారముగా పోగుచేసి దహనముచేసిరి. ఆసభను చేసిన ఎస్. కాళిరావుగారి సభ కాగానే 144 క్రింద నోటిసు యియ్యబడెను. వంటిరులు సబ్బయినప్పైర్లు హెచ్చుగా వీధులలో కూడగూడెడు. డి.ఆర్.గి.పులు, హి.టా.లు, బోధింపచూడ కని సబ్బయినప్పైర్లు దండోరా వేయించెను.

కేరళరాష్ట్రము

మాపలాలుండు దిల్లాలు

అసహాయవాదులకు నిరోధము

కేరళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభ్యులగు కే. పి. కేశవదాస ను, యె. గోపాలమినను, పి. మొయిదీనుకొయా, పి. అయ్య తను, కగూరు ఎంబుద్రీపాడుగార్లు కల్లికోట మ్యానిసిపాలిటీ సరిహద్దులోనికి తప్ప మరీ ఏగ్రామమునకుగూడ పోనూడదని కల్లికోట జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ప్రకటించెను.

వంగరాష్ట్రము

మహాత్ముని ఆరెస్టు

కాంగ్రెసు భిలాఫతు సంఘముల ప్రకటనము

గాంధీమహాత్ముని రాజకీయరంగమునుండియు ప్రధాన నాణకత్వమునుండియు తొలగించుటవలన మనము స్విగుణీ కృతోత్సాహులమై బాల్గోతీలాను ఢిల్లీలోను నిర్ణయంపడిన విధానమును సమగ్రముగ నెరవేర్చకలెనని వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు భిలాఫతు సంఘములవారు ప్రకటించిరి.

సర్వెంటుపుత్రికపై మాననవస్త్రపు కేసు

14 వ తేదీని కిడ్నా (పోలీసుడిట్టికమానరు- కలకత్తా) గారు సర్వెంటు పుత్రికపై తెచ్చిన మాననవస్త్ర కేసు విచారణ మరల జరిగినది. సభను పెడరగొట్టుటలో కిడ్నాగారు పోయినదిగా వాని అను శామెను కొట్టిన సర్వెంటుపుత్రిక వ్రాసిన వార్త పై నీకేసు తేబడెను. కిడ్నాగారి కండువలన గౌరవభంగము కలిగిన దని ముగ్గురు యిండియనులు సాక్ష్యమిచ్చిరి. తిరిగి 20 వ తేదీని విచారణ జరుగును. 500 వ సెక్షను క్రింద నేరారోపణ చేయబడెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

కరుణానందస్వామి ఆరెస్టు

అశ్వీరులో 11 వ తేదీ యదయమున ఆగ్రానుండివచ్చిన వారంటు ప్రకారము 124 ఏ, 138 క్షే. నులక్రింద భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యు డగు కరుణానందస్వామిని ఆరెస్టు చేసి ఆగ్రాకు తీసికొని వెళ్లిరి.

ఒక వంటిరు డార్జిలింగ్మును బోధించుట

సుల్నూలో నొక వంటిరు డెర్బ్యములను హత్యలను చేయుటకు ప్రజలకు బోధించెనని అతనిని రీవా సంస్థానము పోలీసువారు ఆరెస్టుచేసిరి.

విదేశములలో ప్రచారము

మో. కె. గాంధీ

(యంగు ఇండియా)

వర్మింగు కమిటీవారు విదేశములలో ప్రచారము గావించుటకు వెల్లివిధమును గూర్చి చాల యపోహలు ప్రబలింపబడుచున్నది. వర్మింగు కమిటీవారు గావించిన నివేదికను ప్రచురించక పోవుట నాకు తెప్పగ గానించుచున్నది. దానిని క్రింద వెల్లుచున్నాను.

బాస్టోన్ 22 ఫిబ్రవరి 1922

శ్రీశ్రీ, భారత జాతీయోప సంఘ కార్య సంఘాధ్యక్షులకు:—

ఆయా:

కడవిక జనవరి 31 వ తేదీని సూరకులో జరిగిన వర్మింగు కమిటీ సభలో నిశ్చయించిన తీర్మాన ముదాహరించబడెను.

“వర్మింగు కమిటీవారు విదేశములలో భారత రాజకీయస్థితిని గూర్చి నిజమైన వార్తలను ప్రచురించుటయనవలసిన విశ్వసించుచు, వర్మింగు సెక్రటరీగాలితో జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను గాంధీమహాత్మునికంబి, యీ విషయమై యేమేమి జేయువలయునో ఒకపద్ధతిని త్వరలో నిర్ణయించి వర్మింగు కమిటీవారు వచ్చేసమావేశములో దీనినిగూర్చి విచారించుటకువలగు నటుల జేసెదరని కోరుచున్నాను.”

తీర్మానమునున్న, కార్యదర్శి పంజీన కాగితములనున్న బాగుగ ఆలోచించి యీ క్రింది విధముగ నేను నివేదించుచున్నాను:—

ఇప్పుడున్న స్థితిలో యేవిదేశములలో గాని భారతదేశ రాజకీయస్థితిగూర్చి నిజమైన వార్తలవెల్లు యేజెన్సీని స్థాపించుట వాంఛనీయము గాకుండుటయగాక, చాల ప్రమాదకరమనికూడ నాయభిప్రాయము. అందులకు కారణము లేననగా:—

(1) ఇందువలన ప్రప్రథమమున ప్రజలదృష్టి వేరొకదారి పైకి పోవును. ప్రజలు తమ బలమునై నాధారపడియుండుటకు మార్గము, విదేశములలో తాముచేయుపనుల ఫలితములగూర్చియు, అందువలన జాతీయోద్యమమునకు గల్గు బలమును గూర్చియు యాలోచించుకొనుచుండుదురు. ఇందువలన ప్రపంచములో నితరుల సహాయ మక్కర లేదనుట తేదు. కాని అసహాయమును బొందుటకు, మనము చేయు కార్యములన్నియు సరిగ నుండు నటుల చూచుకొనుచు, సత్వము కానియంతట నదియే వ్యాపించునని నమ్మి దానిబలమునై నాధారపడి యుండవలయును.

(2) ఒక ప్రత్యేక కార్యమునకు యేజెన్సీని స్థాపించినపుడు, స్వతంత్రోత్పాదము కొంతవఱకు తగ్గును. ఆ యేజెన్సీవారు ప్రచురించు వార్తలు, అందుకు సంబంధించిన వారి వద్దనుండి వచ్చినవని, ౧౨ విలువను తగ్గించెదరు.

(3) ఆ యేజెన్సీలవై కాంగ్రెసు ఎట్టి అధికారమును చలాయించజాలదు. అందువలన ఈ సంరంభమునుగూర్చి తప్పు సంగతులును తప్పు ఉద్దేశములును అధికారాధిక్య ప్రచురించు సంపాదము గూడ గలదు.

(4) ప్రస్తుత సమయములో విదేశములలోనికి వెళ్లి భారత వార్తల ప్రచురించుటకు నొక ముఖ్యపురుషుని యిండియా నుండి పంపించుటకు సాధ్యము గాదు. అట్టి వాడ ఇక్కడ వని చేయుటకే చాల తక్కువగున్నాడు.

కావున కాంగ్రెసు బుల్లెటినును స్థాపించి ప్రచురించుట యొక్క మన నిశా యభిప్రాయము. అవసరమైనచో అందులకు ప్రత్యేకముగ నొక సంపాదకుని నియమింపవచ్చును. ఈ కాంగ్రెసు బుల్లెటినును క్రమముగ ప్రపంచములోని ముఖ్యములగు వార్తాప్రకటన సంఘము లన్నిటికిని పంపు నేర్పాటులు జేయవలయును. భారతసమస్యలు తెలిసికొన నాసక్తిగల వార్తాప్రకటనలను వార్తాసంఘములకును, ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపవలయునని సంపాదకులకు వెలుపవలయును.

భిల్లుల విస్తరము

మోతీలాలు గాంధీ అనునతడు పోషింపుట

ఉదయపుటాలో భిల్లుల తొందరలు తగ్గుచున్నవి. కోల్కతాలో భిల్లుల అల్లగులు పెచ్చుగా నున్నవని తెలియుచున్నది. మేవారు భిల్లులతో కలిసికొనినవిన్నట్లు మోతీలాలు యిధారు వంకకు పోషింపును. అతడు 40 మంది భిల్లులతో యిధారు కుత్తరమునున్న పోషినావంకకు పోవుచుండెను. పోషినువారు వెంట తగముచుండిరి. పోషినాకు 10 మైళ్లలోనున్న కోల్కా (మేవారులో నున్నది) లో భిల్లులు అల్లరుల వారంభించిరి. అచటి పోషినుదళమును బలపరచిరని యువ్యోగులు 14 వ తేదీని ఢిల్లీలో ప్రకటించిరి.

కాంగ్రెసుకార్యము బాగుగ జరిగి, కాంగ్రెసు విధానావలంబుగు శ్రీపురుషోత్తమభాషల ననుభవించునపుడు, ప్రత్యేకప్రయత్నములేకుండ ప్రచురణము ఎక్కువగ జరుగును. నేను దక్షిణాఫ్రికాలోను యచ్చటను వార్తాప్రకటన ప్రచురించుటయందు గల్గిన యనుభవముచేత నా దృఢాభిప్రాయమును క్లిష్టముగ నివేదింపి యంగు ఇండియా పత్రికను నడుపునందర్భమున ప్రపంచములో నన్నిభాగములనుండి వచ్చు లేఖలను బట్టి చూడ నిప్పుడు భారత వ్యవహారముల తెలిసికొనుటకు ప్రపంచమంతటను మంచి యుత్సాహము న్నుటల గానించుచున్నది. దీనిని బట్టి చూడ మనకప్పుడు లెక్కపై న కొలదియు మన దేశమునందుత్సాహ మతిశయించునటుల చేయుచున్నది. కావున కాంగ్రెసు కార్యము మరింత పరిశుద్ధముగ జేసి, బాగుగ నిర్వహణ గావించి త్యాగభావ మతిశయింప జేయుటయే, రాజకీయ పరిస్థితులగూర్చి సరియైన వార్తల వెల్లుటకు సర్వోత్తమమార్గము. అందువలన భారత వార్తలను తెలిసికొన గుత్తూనాల మతిశయించుటయేగాక, పరిస్థితుల సత్వమును, దాని ఆంతర్యమును తెలిసికొనుటకు ప్రజలు మరింత ఆసక్తితో నుండును.

ఇట్లు,

మీ విధేయుడు,

(సం.) మో. కె. గాంధీ.

నానందకు వచ్చిన కాగితములన్నియు, పరిశీలించిన వెనుక ఇరుపక్షముల సమాధానములు విశవేషముగూడ విశ్లేషించుటకు మనవార్తలు ప్రకటించు ఏజెన్సీలు మనకవసరమైదని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రపంచమంతయును మనకు కావలెనుగాని విదేశములలో వృత్తాంతముల ప్రకటించినంతమాత్రమున నిది అభింపదు. మనవృత్తాంతములు కొంతవారికిమాత్రము తెలియజేయగలము. ఏదేశ మేదయిన నొకదేశమును గూర్చిగాని యొక్క యొద్యమమునుగూర్చిగాని తెలిసికొనుటకును ముఖ్యము నిజమించుకొనకున్నచో ఆదేశమున కాయోద్యమ మందు అభిలాష లేదని నాతలంపు. 15 మాసములనుండి మనకు లభించుచున్న ఏజెన్సీలేదు. కాని ఆ 15 మాసముల పూర్వముకంటె నిప్పుడు కలిగిన నష్టమేమి యుండెను. ఒకవిధముగ బాగుపడియే యున్నాము. ఏలనన ఇండియాలో మంత్రిపని చేసేయున్నాము. ఇండియాగూర్చి యభిలాష గలవారు ప్రపంచములో నప్పటికంటె నేడధిక లున్నారు. కావున నట్టివారికి నిజమయిన వృత్తాంతములు తెలియజేయుట మన విధియయియున్నది. కాని యంతరకంటె దూరము పోకుండదు. ఇట్టిప్రజలకు భారతీయోద్యమము వినుటయందభిలాష గలిగి యున్నదనియు అందువలన ఇట్టి వార్తాప్రకటన ప్రజలకు భారతీయ వృత్తాంతములు తెలియజేయు పనిలో నున్నవనియు నొక ఇట్టి పత్రికా సంపాదకుడు నాకు వ్రాసెను నిజమైన యోద్యమమనగానిదయినని నాయుద్దేశము. కాని యీ వ్రాసెనాచి యిట్టిలో మనవిజుటు నేర్పాటు చేయుచో వ్యవహారము బాగుచేయ జాలము సరికా! అతిమారము పోయిన వార మగుదుము. కావున మనస్వబలమునై నాధారపడినతో మనకు జేతుడు. దానిచేతనయినంత వ్యాపింప నిర్లక్ష్యము.

ఇంతియగాక అసహాయోద్యమము స్వయంసహాయ సంఘాతము. మనకు బలమంతగలచో యంతదూరమే పోగల మని యోద్యమోద్దేశము. ప్రపంచమంతయు నావేదించినంత మాత్రమున మనము గెలవ జాలము. మనము చెప్పుట యోషి అంజనంపవలెను. మనము బలహీనమౌదయులము కానిచో యోద్యమమేవరంత తీర్చిన చావదు. కావున మనము నిర్మలముగాడగూడదు. కాంగ్రెసుపత్రము ప్రకటించుటకు గావలసిన యుద్యమముగూడ అవసర కార్యములనుండి తొలగించుట కాకప్రయత్నము. అయితే ప్రతివారము జరుగుచున్న కాంగ్రెసు కార్యముల పట్టిక మనకు లేదగాన కాంగ్రెసు పత్రమువలన యిండియాలో ప్రచారమలగును యితరదేశములలోని స్నేహితులకునుగూడ యుపయోగకర ముండగలదు.

పనివెంటనే ప్రారంభము కావలెనను యాదుర్భాగో కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసుపత్రవిషయము నాచేతులలో తైట్టివారు. మొదటిపుత్రము వచ్చేవారము ప్రకటించి ప్రతివారము పరుగించుచుండును. పత్రము యంగు ఇండియా చదువరుల కంపలమును. కాగితము, అచ్చులకుగాను ౫0 పోపు కొద్దిఖర్చు నుపాల్ప చేయవలెను. యంగు ఇండియాకు 25000 కు పైగా చంబాదారులున్నారు. ప్రపంచములోని వివిధభాగముల కాపత్రిక పోవును. బదులు పత్రికలగూడ చాల యున్నవి. పత్రము ఖరీదు వెనుక తెలియజేయబడును. ఈ పత్రము ప్రకటించు ఖర్చుభారము కాంగ్రెసుకు లేకుండుండుటకు

మహాత్ముని విచారణ

చాలవినుగువృత్తించుట

అనుభవములేని మేజిస్ట్రేటు

విచారణ మిక్కిలి వినుగు పుట్టించెను. మహాత్ముడును బాంకరుగారును పిర్మిలవై కూర్చుండిరి. తరుచుగా మేజిస్ట్రేటును, ప్రభుత్వవ్యాయవాది యును కడుహాస్యరమున మాటలాడుచు వచ్చిరి. అవి యితరులకు వివరములయేకవస్తుము.

మహాత్ముడును బాంకరుగారును చాలసేపటివరకును పత్రికలను చదువుచుండిరి.

స్వేదము మేజిస్ట్రేటు ప్రాసూగారి కనుభవ మేమియును న్నట్లుగపడెను. అతడు తరుచుగ ప్రభుత్వవ్యాయవాదితో నాలోచించుచునే యుండెను.

చాలమంది పోతులు విచారణను చూడవచ్చిరి. కొద్ది భవనము ప్రేక్షకులతో నిండిపోయినది. అనామదాబాదు అసిస్టెంట్ సర్జన్ నాయకులును, సర్జరీ ఆఫీసువాసులును, వచ్చి యుండిరి. చాలానా మాజరు మోహిని సహజనీదేవిగారు ఆ జైలునుండి వచ్చిరి. కాని వారు వచ్చుసరికి విచారణ చాలవరకు ముగిసినది.

విచారణ ముగిసినపిమ్మట ట్రేయినవచ్చువరకును మహాత్ముడును బాంకరుగారు నటించుండవలసినవచ్చినది. వాడు ప్రేక్షకులలో ముచ్చటించుకొని. మీరు యంగుయిండియా నవతనను పత్రికలను నిర్వహింపవలెను. నేడు విచారణ చేసిన మేజిస్ట్రేటుకు అనుభవము బాగాగా లేవున్నను, తాను మేజిస్ట్రేటును తప్పి పోషి తనవిధిని తాను నెరవేర్చవలెనను నాత్మవిశ్వాసముతో నతడు ప్రభుత్వవ్యాయవాది సహాయముతో తనవిధిని నెరవేర్చినట్లే మీరుగూడ నా పత్రికలను నిర్వహింపవలెనని మహాత్ముడు చలోక్తిగా నుడివెను.

మహాత్ముని ఆరెట్టుచేసినను వార్తను ప్రజలతి ధైర్యముతో నాలించిరి. వారి కంతమును పోలీసువారు కూడ ప్రకటించిరి. పోలీసువారు చక్కని ఏర్పాటులనుచేసిరి. పోలీసు సూపర్వైంటుచూపిన విషయము ప్రత్యేక ప్రకటనార్హము. (బాంబే కాగితలు)

స్వరాజ్య

నిన్నటికొజున తేము ప్రకటించిన “మహాత్ముని సంక్షేమము” అనువార్త స్వరాజ్యపత్రికా కార్యాలయము నుండి మాకు పంపబడెనని నిన్నటిపత్రికలో పోతబాటున వ్రాయమన చితిమి. (ఆంధ్ర పత్రిక సం)

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

24 వ తేదీని బెజవాడలో జరుగును.

19 వ తేదీని జరిగెను.

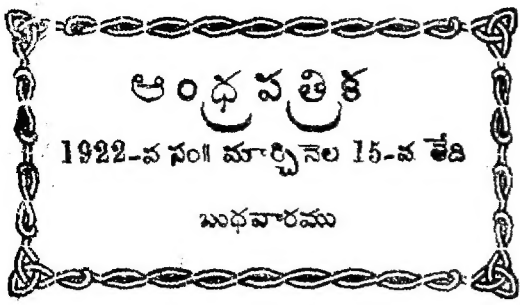
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ యిదివరకు తెలిపిన ప్రకారము 19 వ తేదీన జరుగదు. ఈ నెల 24 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడపుర మందీరమున జరుగును.

దేశభక్తుని కేసు

విచారణ 18 వ తేదీని జరుగును.

దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్యగారి కేసువిచారణ గుంటూరులో యానెల 18 వ తేదీని జరుగును

గా సిపథతి యవలంబించితిని యంగుఇండియాలో నాయొక్కయు, అనుచరులయొక్కయు సభిప్రాయము లుండును, గాని యీ కాంగ్రెసు పత్రములో వ్యక్తియభిప్రాయము తేమియు నుండవు. దానిలో కాంగ్రెసుకార్యములన్నియు నెక్కింపబడును కాంగ్రెసుకు సుముఖముగను విముఖముగనుండెను పత్రికాభిప్రాయములు ప్రోదీకరింపబడును. భిలాఫతు భాగముండును. దానిలో భిలాఫతు కార్యములు వ్రాయబడును. కాంగ్రెసు భిలాఫతు ప్రచారమలందరు సహాయము చేసినగాని యిట్టిపత్రము నెక్కాలదు. కావున యభిలాషయున్న నాశందరు యభిప్రాయములను వృత్తాంతములను కాంగ్రెసు బుల్లెటిన్ ౦/౦ యంగుఇండియాకు పంపవలెను. విలేఖరు లిట్లు వ్రాసినచో యంగుయిండియా నాకరీ లిఖాబులు చదువు శ్రమతప్పను. ప్రారంభముకుగాను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు రాష్ట్రీయ పోల్లములో నెంతిమంది సభ్యులున్నదియు గ్రామజిల్లాసంఘము లెన్ని యున్నదియు, జాతీయసాహిత్యాల లెన్ని యున్నదియు, దానిలో 6 మాసములనుండి యెంతిమంది యభ్యసించుచున్నదియు, పంచాయతుల సంఖ్య, అసహాయోద్యమమును గూర్చిన యితరవృత్తాంతములును తెలియ జేయవలెను.



మంత్రి వివాదము

బ్రిటీషు మంత్రి వివాదము మరికొంతకాలము నడుచు నని కన్పట్టచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తొలివార్తను ప్రచురింప ననుభవించినందుకు మాంటాగూగారు, లాయడు జార్జి ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చినటుల జేరి. లాయడు జార్జిగారు కావించిన ఆరోపణలు నిరాధారములని, మాంటాగూగారు మరిల బదులు చెప్పి యుండిరి. తమ కష్టము లేనిచో, ఇండియా ప్రభుత్వాభిప్రాయ ప్రకటనమును ఆపుట కుత్సన విచ్చి యుండవచ్చుననియు, కన్పట్టినట్లు, పక్షమువారిని సంతోషపెట్టుటకు లాయడు జార్జిగారు మంత్రివర్గపు బాధ్యతయను సాకుతో తమను తొలగించిననియు, మాంటాగూగారు సూచించిరి. కర్జున ప్రభుత్వము, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము ముందే తెలిసినను, మాంటాగూగారికి బెదిరింపు లేకుండ వ్రాసిరి. ఆయుధమును, దానితో గూడ తాము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి పంపినంతవార్తను ప్రచురింప నలెనని, మాంటాగూగారు కోరుచున్నారు. కామస్పృహలో ఛేదనగారు తెలిపిన సంగతుల బట్టి, 6 వ మార్చి తేదీన మంత్రిల సమావేశము జరుగకముందే, కర్జున ప్రభుత్వ ఇండియా ప్రభుత్వ మిచ్చిన తొలివార్తను మార్చి ఛేదనగారికి తెలిపిరట. దీనిని ప్రచురించుట మంచిదికాదని సూచించిరట. అటులగుచో, మంత్రిలూ విషయమును గూర్చి ఏల యాలోచించలేదు? ప్రకటనము జరుగగూడదని, తొలివార్త మూలమున ఇండియా ప్రభుత్వము వారి కేల తెలిసియుండగూడద? ఇంకొక కారణమును ఛేదనగారు సూచించిరి. ప్రకటనమును ఆపివైచుట కవకాశము గలదను సంగతిని మాంటాగూగారు, కర్జున ప్రభుత్వము సూచించి యుండలేదని, ఛేదనగారు పలికిరి. కర్జున ప్రభుత్వగారి చర్యను సమర్థించుటకు ఈ సాకు బనికరాను.

మాంటాగూగారు తెలుపక బోయినను, కర్జున ప్రభుత్వ ఆసంగతిని అడిగియుండవచ్చును. అందుకుమారుగ బెదిరింపు లేకుండ వ్రాయుట, కర్జున ప్రభుత్వ స్వభావమున కెంతయు అనుగుణముగ నున్నది. కర్జున ప్రభుత్వ ఆంతరంగికముగ వ్రాసిన లేఖను, మాంటాగూగారు బయల్పరుచుట అనుచితమని, ఛేదనగారు అభిప్రాయపడినను, మాంటాగూగారిని అందరు చేరి పడచ్యుతుని జేసిన పిమ్మట, మంత్రిల అసభ్యచర్యలను మాంటాగూగారు బయల్పరుచుట తప్పుగాదు. ఉద్యోగ బంధనములు తొలగినవిమ్మట కంఠమును, మాంటాగూగారు జరిగిన సంగతులను స్పష్టపరుపక బోయినచో, ప్రపంచమునకు నిజము తెలియుటకు వేరొక యనకాశ ముండజాలదు. మాంటాగూగారు లోపలి గుట్టును బయల్పరచి, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు పుడనము తెచ్చివెట్టిన మంత్రిల ప్రవర్తనమును బహిరంగము గావించినందులకు, వారికి ఇంగ్లండుదేశము కృతజ్ఞత జూపవలసియగును. లేనియెడల, తెలుచాటున జరిగెడి విషయములు తెలియక, ప్రస్తుతదుస్థితి మరింత విషమ

మగును. లాయడు జార్జిగారి దృక్పథమెద్దియో ఇప్పుడు స్పష్టముగ తెలిసినది. గ్రీకులపై వారికి గల యభిమానము తెల్లడియయినది. ఇంతవరకును మహమ్మదీయాభిప్రాయమును వారెటుల తృప్తికరించుచున్నదియు గోచరించినది. ను హమ్మదీయులు గాకున్నమానె, ఇండియా ప్రభుత్వము వారును మాంటాగూగారును తెలిపిన హితమును సయితము వారు పెంచెవినబట్టిరి. ఇట్టియభిప్రాయములుగలవారు, వ్యక్తిగతసమావేశమునకు బోయిన మాత్రము ప్రయోజన మే ముందును? ఇదివరకు జరిగిన సమావేశములవలె నిదియు, విఫలమగును. ఇట్టి సందర్భ సమయమున, మాంటాగూగారి మూలమున నిజము తెలియుటచే, భారతీయులకు వారి కర్తవ్య మేదియో నిశ్చయమయినది. అట్లేయులు ఇకముందెటుల పడుపవలయునో, నిశ్చయము జేసికొందురు.

కర్జున ప్రభుత్వగారు మాంటాగూగారికి పంపిన లేఖకు, వారు నకలునయినను దగ్గర నుంచుకొనలేదట. వలయునెడల, మాంటాగూగారు దాని ప్రతినియగలుగుదురు. ప్రభుత్వ సభలో కర్జున ప్రభుత్వ మాంటాగూగారికి నిన్నటిదినము జవాబు చెప్పియుండును. కాని కర్జున ప్రభుత్వగారి కెంతవై పూతబూసినను, మంత్రిల నిజోద్దేశమును కన్పిస్తున్నట్లుకు వీలులేదు. మాంటాగూగారు ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనమున కనుజ్ఞ నిచ్చుట, రాజీనామాకు ఒకవిషయని, కలనల్ వెచ్చిస్తుండెప్పుడు, ఛేదనగారు కోరగించుకొనిరి గాని, వేరొక ప్రజల కారణము గనుపించువరకు, వెచ్చిస్తున్నామని తెలిపిన విషయమును ప్రజలు నమ్మకయుండి జాలరు. కర్జున ప్రభుత్వగారు వ్రాసిన లేఖ మంత్రిల ఎడబాటును గూర్చి నిరసించుటకు మారుగ, ఇట్టి విషయములతో నికముందు మంత్రిలతో యోచింపుడని మాత్రమే మాంటాగూగారిని హెచ్చరించెనని, వెచ్చిస్తున్నామని సూచించిరి. వెచ్చిస్తున్నామని తెలిపిన సంగతి నిజమగుచో, కర్జున ప్రభుత్వ భావన ర్తనముగూర్చి మాత్రమే సూచించెనని తెలియగలదు. మాంటాగూగారిని రాజీనామాకు బలవంత పెట్టుటకు, మంత్రిలకు పిమ్మట బుద్ధిపుట్టెనని తలంపవచ్చును. ఈ సంగతులను మంత్రిలు ఎందుట బెట్టుకుండు, విదేశ కార్యదర్శితో మాత్రము యోచింపవలయునని కర్జున ప్రభుత్వ మాంటాగూగారికి తెలిపెనా యని యడుగగ, ఛానలేఖను చూచి యుండకభావుటచే ఏ సంగతిని చెప్పలేనని, ఛేదనగారు బలికిరి. చర్చిలో గారు కూర్చు ఆఫీసా భారతీయులగూర్చి చేసిన ప్రసంగపు సందర్భమున, బ్రిటీషు మంత్రిలు మరియొక నిధము ప్రవర్తించిరిని వెచ్చిస్తున్నామని జలుకగ, నిరాధారపు ఆరోపణలను గావించిరిని ఛేదనగారు కోరగించిరి గాని, ఇవి ఎటుల సరాధారముతో తెలియకున్నది.

హిందూదేశమునంతను కలవరపెట్టిన సంగతులను, చర్చిలో గారు స్వంతముగ దెలిపి యుండ, బ్రిటీషు మంత్రిలు జోక్యము కలుగ జేసికొనలేదనుట లేటెల్లము. భారతీయుల కోర్కెలపట్ల గల విముఖతగనో, లాయడు జార్జిగారిచర్యను ప్రేరేపించెనుటకు సాధియములేదు. కర్జున ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ సభలో నిచ్చెడి జవాబునుగూర్చి, మరల కామస్పృహలో చర్చ జరుగును. అప్పుడు మాంటాగూగారు ప్రత్యుత్తరమిత్తురు. మంత్రిలు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుటకు ప్రయత్నింతురు. ఈరీతిని మరి కొంతకాలము వాదప్రతివాదములు జరుగును. ఇంతకాలము వాదప్రతివాదములు జరుగును. ఇంతకాలము వాదప్రతివాదములు జరుగును. ఇంతకాలము వాదప్రతివాదములు జరుగును. ఇంతకాలము వాదప్రతివాదములు జరుగును.

మాత్రము భారతీయులు. డెయిలీ న్యూస్ పత్రికా వృత్తాంతము ప్రకారము, హిందూదేశము నందు నిర్బంధ తీవ్రత ఇంకను అతీతయించునని తెలియగలదు. ఇది ప్రజల నేరమగునని, డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక మందలించు చున్నది. కాని, ఈసల హాను వినవారెవరు? గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధమునో, నిర్బంధ విభానము చరమశయందు ప్రవేశించినది. అహింసా వ్రతమును మనోవాక్తాయ కర్మలందు తాను అవలంబించుచు, ఇతరులకు దాని యవలంబనమును విధించుచు, హిందూదేశమున అహింసావాతావరణమును నెలకొల్పిన గాంధీమహాత్ముని సయితము నిర్బంధంపగ, ప్రభుత్వమువారు వెనుకకు మరులుట ఎటులజరుగును? కాని, ఈ ప్రోవయే బాగున్నది. పూర్తినిర్బంధముండుటవలన, ప్రజల వ్యాయాసము పూర్తిగా తొలగిపోవును. హిందూదేశమున ఆధికారవర్గ నిజస్వభావము బయల్పడినది. అంగ్లదేశమున బ్రిటీషు మంత్రిల నిజస్వభావము బయల్పడినది. భారత వర్తమున కందుచే స్వప్రయత్న మే తరణోపాయమని, ఇందువలన నిస్సంశయముగ స్థిరపడినది.

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభ కార్యక్రమము, చహగి నుండుట వింతగాదు. ప్రభుత్వమువారు విధింపదలచిన క్రొత్తపన్నులను, విధించి తీరెదరు. ఇందుకు వెనుకకు తగ్గరు. అందుచే, కోర్టుఫీజులు, స్టాంపుల బిల్లులపై జరిగెడి చర్చకాలపారణము తప్ప వేరు బాధము గలిగింపజాలదు. కోర్టుఫీజులను శాశ్వతముగ హెచ్చించుటకు మారుగ, తాత్కాలికముగ హెచ్చింపవలెననియు, ఇందుల కవసరము త్వరలో తీరిబోవుననియు, సవరణ ప్రతిపాదించబడెను గాని, అది యోశిపోయెను. ఇటులనే స్టాంపు బిల్లును కొంతకాలమువరకు మాత్రమే నిర్దింపవలెనని నిన్నటిదినము తెచ్చిన సవరణయు నోడిపోయెను. ఇక కోర్టుఫీజులను, స్టాంపుఫీజులను తగ్గింపవలెనని తెచ్చిన సవరణలకు ప్రభుత్వ సభ్యులొక్కటే జవాబునిచ్చిరి. రివిన్యూకొరకు ఈ బిల్లులను నిర్దించుచున్నపుడు, రివిన్యూ దగ్గిరచేసి సవరణలను తీసి కొనివచ్చుటవలన లాభము యేమాత్రములేదని, బలికిరి. అందుచే, సవరణలు ప్రోసివేయబడెను. జబ్బిన కామరముగ నున్నవారికి, ఇతరుల యిబ్బిండులు గోచరింపవు. సూతన భారమును తప్పించుకొనుటకు, మధ్యవర్తులద్వారా ఏ గ్రామమువా రా గ్రామములో తమతమ తగాదాలను పరిష్కరించుకొనుటయే మార్గము. సూతన నిర్మాణ కార్యక్రమము పంచాయతులను నెలకొల్పవలయునని బోధించుచున్నది. ఇవి నెలకొను నేని కోర్టులకు బెట్టెడిదండుగ దొరికిపోవును. హెచ్చుగ నున్న క్రొత్తఫీజులు, వ్యాజ్యములదండుగ లేకుండుటకు కోర్టుపడవచ్చును. కోర్టుఫీజుల సందర్భమున జరిగిన ఒక్కమాపును గమనింపవచ్చును. బ్యారిస్టరుల కింతవరకును, సకాల్తనామాతో బనిలేకుండెడిది. ఇప్పుడు ఆ మినహాయింపు దొరికిపోయినది. వకేళ్లవలె బ్యారిస్టరులకు సయితము వకాల్తనామా స్టాంపు విధింపబడినది. గ్రామపాలకుల వంశపారంపర్యపు హక్కుల బిల్లునుగూర్చి, సెలెక్టుకమిటీ వారు ప్రచురించిన నివేదికను, నిన్నటి దినము ప్రచురించియుంటిమి. ఈబిల్లులో రెండవక్లాజువలన, కలెక్టరు చేతులలో గ్రామాధికారుల ప్రాణములుండునని వెనుక సూచించి యుంటిమి. ఇప్పుటి చట్టము, రాజీయపు యిబ్బందుల కొరకు నిర్దింపినటుల తెలుపబడినను, రెండవక్లాజునందు అట్టి మినహాయింపు

ఏదియునులేదు. సర్వాధికారము కలెక్టరు హస్త గతము చేయబడినది. కలెక్టరులు తమ యిష్టము వచ్చినవారిని డిస్మిస్ జేయగలరు. వారివంశ పారం పర్యపు హక్కులంతటితో తొలగిపోవును. ఇటుల నష్టపడెడి వారికి వ్యాజ్యమువైచెడి అధికారముండును. ఇట్టి అక్షేపణార్హమగు క్లాజును, సెలెక్టు కమిటీ వారు నిలిపివేయుచుండిరి. రాజకయ కారణములకు మూత్రమే, ఇది నర్తించునని స్పష్టముగ నిరూపవలెనని సెలెక్టు కమిటీవారికి కొందరు తెలిపిరిగాని, వారందుల కంగీకరింపలేదు. ఇందువలన వ్యాజ్యము లధికమగునని సెలెక్టు కమిటీవారు సూచించిరి. డిస్మిస్ చేయబడిన వారి అవిభక్త కుటుంబలకు మూత్రమే, ఈ చట్టమును వర్తింప జేయవలయు నను సూచనను సయితము, సెలెక్టు కమిటీ వారు త్రోసిబుచ్చిరి. క్రొత్తచట్టము గ్రామాధికారుల వంశపారంపర్యపు హక్కును త్రోసిబుచ్చుననుట నిశ్చయము. ప్రస్తుత పరిపాలనా విధానము క్రింద ప్రజల్లిట్టి యిబ్బందుల నన్నిటిని శాంతిముతో శరీరంక తప్పను.

విదేశములలో ప్రచారము.

విదేశములలో ప్రచారము జరుగుటవలన, లాభముండదని, గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియాపత్రికయందు స్పష్టపరిచెను. ప్రజలు తమ స్వబలముపై నాధారపడియుండెడి దినములలో పరుల సద్భావమును సంపాదించుటకు ధనముగాని కాలముగాని వినియోగింప నవసరము లేదు. ప్రజల సామర్థ్య ప్రకటనమే, ప్రపంచ దృష్టినిరీక్షింపును. హిందూదేశము తన విషయమును పరుల కెరుకపడుచుటకు మారుగ, ఇతరులు హిందూదేశపు సంగతులను గ్రహించుటకు ఆతురము జూపుదురు. గాంధీమహాత్ముని యద్యమము ఆరింభమయినప్పటికి, ఇంగ్లండులో ప్రచురింపబడెడి "ఇండియా"పత్రిక మానివేయబడినది. బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీ తొలగింపబడినది. విదేశములకు హిందూదేశపు సంగతుల నెరుకపరుచుటకు, ప్రత్యేక ప్రయత్నములను సలుపుటలేదు. కాంగ్రెసు ప్రయత్నములన్నియు, ఈదేశముననే కేంద్రీకృతమయివి. ఇట్లున్నను, హిందూదేశమువంకకు ప్రపంచదృష్టి ఇప్పుడు మరలియున్నది. హిందూదేశపు సంగతులను కనుగొనుటకు ఇప్పుడు దీసికొనిన శ్రద్ధను విదేశముల వారిదివర కెన్నడును తీసికొనియుండలేదు. ప్రజలు జూపెడి కార్యక్షిప్తవైసనే వారివిజయ నాధారపడి యుండును. పరుల సానుభూతియు, దాని ననుసరించియే నూపబడును. గాంధీమహాత్మునికి ప్రపంచమును దన్ని భాగముల నుండియు చేరెడి అసంఖ్యాకములగు లేఖలబట్టి, ప్రపంచదృష్టిని హిందూదేశము విశేషముగ నరికట్టెనని ఆయన వ్రాసెను. ఇటలీలోనూ, ప్రజలు హిందూదేశపు విషయములగూర్చి శ్రద్ధవహించుచున్నారనియు, ఇటలీ పత్రికలు హైందవ సమస్యను గూర్చి ప్రజలకు బోధించుచున్నవనియు, ఇటలీ దేశపు పత్రికాసంపాదకు లొకరు గాంధీమహాత్మునికి వ్రాసియుండిరి. ఇట్టి సమయమున, వెచ్చింపదగిన ధనమువలెను ఈ దేశమునందే వెచ్చించి, గమ్యస్థానము చేరువరకు కావించెడి ప్రయత్నముల నన్నిటిని ఈ దేశముననే కేంద్రీకరింపజేసి, భారతీయులు సఫల మనోరథులగుట భావ్యము. ఎవరి మోక్షము వారి హస్తములందే గలదని గ్రహించుచో, సంతయము లెల్ల వీనును.

శుభ చిహ్నము

ఇండియాను సోషలు రిఫార్మరు పత్రికా సంపాదకులును, సంఘసంస్కార ప్రియులును, మిత

వాద కోటికి జెందినవారు పగు కే. నటరాజనుగారు, కాంగ్రెసునందు జేరినను శుభవార్తను ప్రకటించుటకు సంకల్పమగుచున్నది. కాంగ్రెసుహామనందున్న గాంధీమహాత్మునికి, నటరాజనుగారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో ప్రచురించితిమి. కాంగ్రెసుసంఘము వారు విధించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును సఫల పరుచుటకు అన్ని పక్షములవారును చేతుల గలుపవచ్చును. నటరాజనుగారు ఇందుకు బూనెదరు. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినట్లు, కాంగ్రెసుపక్షమువారి కార్యదీక్షయు, త్యాగశక్తియు, మితవాదులను సయితము ఆకర్షింపకమానదు. ప్రస్తుత సందర్భములందు, దేశ హితముగోరెడి మితవాదులకు కాంగ్రెసుపక్షమువారితో వేరుటతప్పు వేరొక విధముగ బనిచేయుటకు వీలులేదు. నటరాజనుగారివలెనే, ఇతర మితవాద నాయకులును, కాంగ్రెసునందు జేరి మాతృదేశోద్ధరణకు తమశక్తిని వినియోగించెదరుగాక!

అనుకోని విషయము

జర్మనులనుండి లాగుకొనిన నష్టపరిహార ద్రవ్యమును, తమలో దాము పంచుకొనుటకు మిత్రమండలి సిద్ధముగ నుండిగ, ఆమెరికావారు తామిత కాలమునుండియు ప్రాన్ను జర్మనీ సరిహద్దులందు నిలిపియుంచిన సైన్యమున కయిన వ్యయమును ముజరానియవలెనని, మిత్రమండలిని కోరిరి. ఆమెరికావారి కోర్కెను చెల్లించునెడల, నష్టపరిహారముక్రింద చేకూరిన సొమ్ములయు ఇందుకే సరిపోవునని, తంతివార్తలు వెలుపుచున్నవి. జర్మనీ నుండి నొకచేత బలవంతముగ దీసికొనిన సొమ్మును, వేరొకచేత ఆమెరికాకిచ్చివలులగును. ప్రాన్నువారి యుత్సాహ మిందు మూలము నత్తుట వింతకాదు. ముందువ్యవహార మెటుల పరిణమించునో చూడవలయును.

వృత్తాంతములు

ఈసంవత్సరము సెప్టెంబరు 11 మొదలు 20 వరకులవరకు పూనాలో క్యాంపసులలో క్రెకటు మంచి జరుగును.

కెడ్డి కమిటీ గారి కలహల ననుసరించి భారతదేశమునందలి అధికముగ నున్న నైజికోక్యాల సంఖ్య ప్రస్తుతము తగ్గించుటకు ప్రియంబడిన తెలియుచున్నది.

కలకత్తా కిడ్నపురూ దాకల నున్న నీటి అఫ్ యాక్సు స్టీమునకు అగ్నిప్రమాదము సంభవించుటచే 7 లక్షల రూప్యములు నష్టము కలిగెట్లు తెలియుచున్నది.

జేల్సుయనరాజుగారు కరాచినుండి కొంతమంది పోవునప్పుడు రివాన స్టీమరును వైరులను క్లియర్చివేసిన పుంకుననియు, తిండివార్తలు పంపవచ్చు ననియు తెలియుచున్నది.

ఆసాముకాననభ 14 వ తేది తిరుగ సమావేశ మయ్యెను గా. రీసుగారు బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టిరి. ఆనాము అధికముగ చూపింపబడెననియు, ఖర్చులు తగ్గించుట ఆవసరమనియు అధికారసభ్యులు చెప్పిరి.

"అప్పికట్ల ఫిగ్యూరునుకలు మట్టిపూడి జాతీయపాఠశాలయందు 18 వ తారీఖున 4 గంటలకు జరుగున; కాన ఫిగ్యూరుందలి గ్రామస ఘోష్య లందును విచ్చేయ ప్రార్థితులు." అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

నందిగూడు తామి కా మక్కపేటయందు మహాత్ముని ఆశ్రమవార్త 12 వ తేదిని తెలిపినవెంటనే వారి సంతోషాన సారం (12 తేది) సాయంత్రం విదేశవస్త్రములను మూగ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీ సభ్యులును జాతీయ పాఠశాల విద్యార్థులును గృహగృహమును తిరిగి గుట్టులు గుట్టులుగా ప్రోవుచేసి గాంధీ చిత్తునందు సాను శ్రమే దహనముచేసిరి.

బళ్ళావంశస్థులగుల గుంించి బైలు కమిటీ కిపోవలె ఇండియా ప్రభుత్వము వారి అభిప్రాయములు కీర్తనకాలమునా ఇంగ్లాండుకు పంపబడు నని పయనియరు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఉప్పుచేపలపై సున్న:— బ్రిటిషు ఇండియాకు దిగువతచేయబడు ఉప్పుచేపలపై (పచ్చివి, ఎంజంపి) 82½ పా నలు (అరేద్రపాయి) యాకముగల ఒకమణు నొకటింటికి 15 అణాలు చొప్పున యింకంతయు మార్చినెల 1 వ తేది నుండి పన్ను విధింపబడునని ఇండియా ప్రభుత్వపు వ్యాపారశాఖ కార్య దర్శి ప్రకటించుచున్నారు.

మధ్యకాల కాలాననభలో బడ్జెటుపై ఇచ్చి జుగుచున్నది. ఇంగ్లండు కర్మకు క్రింద 4 లక్షల వ్యయము తగ్గించబడెను. అధికపరిశీలన గమనించి మూడువేల రూప్యములకు ఒదులు రెండువేల రూప్యములకేయు పుచ్చుకొనుటకు నిదముగ నున్నట్లు అధ్యక్షులు తెలియపించిరి. పర్లుతుల జీతములను తగ్గించవలయు నని నోటిసు ఇచ్చబడిన తీర్మానము అపసంహరింపబడెను.

ఏడిద్రగ్రామవాస్తవ్యులను దైవభక్తులను పరోపకార పారిణులను విశ్వగృహంతులను యీ ప్రాంతమున పలుకుగడిగలవారును సహాయనితానోద్యమమునందు అత్యంతభిమానముతో పనిచేసినవారును అగు కొలుపాటి ఆనందయ్య కాదరి గారు డ్యూముకలన ౧౨ మార్చి ౧౯౨౨ నాల్గి స్వర్గములైరిని తెలియజేయటకు చిత్రాలునున్నాయి. సర్వేశ్వరుడు వారి తూర్పుకు కాలి నొసంగుగాక. అని ఒకత డెల్లుచున్నారు.

డెక్కాకానభ:— ఈనెల 18 వ తేదిని పునహాలో ఈ సభవాది సమావేశమై మాంసముగాక కాశీసామాన్ దింట్లయ బ్రిటిషు మంత్రివర్గపువ్యయను ఖండించుచు ఒకతీర్మానము గావించిరి. ఈతీర్మానమును సభ అధ్యక్షులగు డర్ హరమ్ముడే వాడియాగారు మాంసేగుగాక ప్రధానమంత్రిగాక తెలియబు రించిరి. ఉప్పుపన్ను, జేతయపశ్రమలపై పన్ను, యంత్రిములపై దిగువతపన్ను మూడతలకలి ప్రమాణికుల ఛార్జి అధికముచేయుట తీవ్రముగ ఖండించుచు మరొక తీర్మానము గావించబడెను. ఈతీర్మానము ప్రభుత్వ అధికసభ్యులకు పంపబడెను.

కాకినాడలో ఒక పోలీసుకన్స్టేబు ఆత్మహత్య చేసికొనుట

కాకినాడ నలుసయిలదగ్గర 14 వ తేదీరాత్రి కాశలి యున్న పుట్రున్న నాగభూషణం అను రిజిస్ట్రేసిస్టేబు ఆరాత్రి 3 గంటలకు ఆత్మహత్య చేసికొనెను. తానట్లు తుపాకితో కాల్పుకొనుటకు గృహకుటుంబసంబంధము లగు చిత్తశుద్ధి కాశణమని అతడు దయరీతి వ్రాసి నని తెలియుచున్నది. (తంతివార్త).

తూర్పు ఇండియా రైల్వేసంస్థ

సమ్మెపరిశీతు తేమియు మా లేదు. కాబాలోనగము వంశముండి పనిలో చేరిరి. బంబాయిలో 18 వ తేదీ రాత్రి కార్మికులు అల్లరిచేయ ప్రయత్నించిరి. బాగుబడ్లు యభౌప్రకారము నడచుచున్నది. సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారికిని ఏడంటుగారికిని జరిగిన రాయవారము సందర్భమున ప్రకటించబడిన మరతుల నంగీకరించి కార్మికులు కందు దిండులలో పనులలో ప్రవేశింపవలయుననియు, అట్లు పనులలో తిరుగ ప్రవేశింపయెడల మరతులు అపసంహరింప బడునని రైల్వే ఏజంటు ప్రకటించుచున్నారు.

రాజుద్రోహనేరము

సిపాయిలు ప్రభుత్వోద్యోగులమును వదలివేయవలయునని ఖాజి అబ్దుహిమాత్ గారు ఫట్యాలకు సిపాయిలకు పంపెనని వీరిపై ఇన్సువెక్టరు సయ్యదు కాసీముగారు రాజుద్రోహపు నేరము మోపి కేసు చేసి యుండిరి. నిన్నటిదినము ఎగ్జ్యూరుపోలీసు కోర్టులో ప్రధానరాజుఖాని మాజిస్ట్రేటు అగు యల్. ఎ. కాపు ఏడుగారు యీ కేసునివాదణ తిరుగ ప్రారంభించిరి. కొంత మందిసాక్షులు విచారింపబడిరి. నిందితుడుసాక్షులకు అడ్డుపరిక్ష చేయలేదు. స్టేటుమెంటుకూడ ఇయ్యలేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ ఇష్టము వచ్చినట్లు చేయవచ్చునని కాశిగారు చెప్పిరి. మాజి స్ట్రేటుగారు నిందితునిపై 131, 135 సెక్షనులక్రింద ఛార్జి లను తయారుచేసి నెవనుకు కమిటుచేసిరి.

మదరాసు శాసనసభ

మాంటాగూగారిని గూర్చిన ప్రశంస

(0)

యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యుల చర్య

నేటిదినచర్య

బుధవారము, మార్చి 15

శాసనసభ యాయదయము 11 గంటలకు మరల సమావేశమయ్యెను. గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారి ప్రాధాన్యత ప్రకటన వహించిరి. ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

శాసనసభ సభ్యులములకు వై. గవీంద్రాచార్య రాజ్యాంగమంత్రిగనుండి గతవారము రాజీనామా వ్రాసిన మాంటాగూగారియొద్ద కృతజ్ఞతాపుటకు టి. ఎ. రామలింగంశెట్టి గారు ఒకటిశ్లాఘమును ప్రవేశపెట్టిరి. మొదల రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఆ మోడించిరి. పలువురు సభ్యులు మాంటాగూగారు భారతదేశమునకు చేసిన సేవను కొనియాడిరి. మాంటాగూగారు నిర్మించిన రాజ్యాంగసంస్కరణములందు కొన్ని లోపములు ఉండవచ్చును. లోపములుండి ననునాడ, భారతదేశమునకు ఇతరదేశములతోపాటు ప్రపంచమునందు గౌరవస్థానమునుటకు ఆతడు చాలకృషి సలిపియుండెనని ఉపన్యాసము లెలురు తెలిపిరి.

గృహ విషయము, ప్రభుత్వమును మొంబరగు గౌ. సర్. లయ్యెనెను. దేవిద్రవ్యుగారు రాజీనామా చేసిన యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు, అధికారతరపులలో ఒక్కరు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. ప్రభుత్వయూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులలో, ఒకరిద్దరు సభాప్రారంభమున వచ్చియుండిరి. కాని మాంటాగూగారిని గూర్చిన చర్య ప్రారంభింపబడుటకు పూర్వమే సభనంతి నెమ్మదిగ లేచి వెళ్లిరి. గౌ. సర్. చారల్యూటాంట్లంటుగారు మాట్లాడు జి. వందనము గారు మాట్లాడుచుండగా వచ్చిరి. వచ్చియు వీరు ఈ లోపలనుండియు బయట నుండి లోతలకు వచ్చుచు బోవుచు నుండిరి. యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు చర్యజరుగు నపుడు లేకుండుట దురదృష్టకరముగ నున్నదని యద్దరు ముగ్గురు సభ్యులు తెలిపిరి.

ఇండియా ప్రాంత ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ జరుగుచుండగా, ప్రభుత్వయూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు ఒకరిద్దరు వచ్చిరి.

ప్రాంత ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ జరుగుచుండగా, గవర్నరుగారు శ్రీమ. గ్యాలరీలో నొక అంబునియసుములు చూపుచు వెళ్లిరి. గౌ. సర్. దేవిద్రవ్యుగారు 1-40 గంటలకు వచ్చిరి.

అంతట పి. రామలింగంశెట్టిగారి క్రిందితీర్మానము నుపసాదించిరి.

“భారతదేశాభివృద్ధిని పెంపొందించుట యందును, సామాజ్య ప్రాచ్యదేశసమస్యను పరిష్కరించు సందర్భమున భారత ముసల్మానులను (శ్రీయుతుల గట్టిగ గమనించి పోషించుచుండి నందులకును ఈ సభవారు మాంటాగూగారి అపూర్వముగ సేవను మహాభారతముగ కొనియాడుచున్నారు. ప్రస్తుత విషయస్థితిలో ఆతడు రాజీనామా వ్రాసగవలసి వచ్చినంతలకు ఈ సభవారు మిగుల భేదమును చెందుచున్నారు.”

తీర్మానము నుపసాదించుచు కామలింగంశెట్టిగారి టిట్లు పన్నుసించిరి.

మాంటాగూగారి రాజీనామావార్త వినిగానే ప్రతిభాకిని వార్తాపత్రికలు గతము. ఆగస్టు 1917 వ మాంటాగూగారు భారతదేశమునగూర్చి యొసగిన యుపన్యాసము మిక్కిలి చారిత్రాత్మకమైనది. యదృశాలమునగూడ మన దేశ స్థితి గతుల నరసి మనకు సంస్కరణముల నొసగుటకు ఆతడు స్వయముగ నిశ్చయించి వచ్చియుండెను. పాక్ మెంటుతో ప్రతిభాలు రనేకు లుండినను గూడ మాంటాగూగారు జయప్రదముగ భారతసంస్కరణముల నామోదింప చేయుగలిగిరి. ఆతడు భారతప్రజల కోర్కెలయందు అధికముగ సానుభూతి గలవాడు. కొన్ని విషయములలో ఆతని యొడల కొండరకు భిన్నాభిప్రాయము లుండవచ్చునగాని ముఖ్యముగ విషయములలో భారతదేశమునకు ఆతడు చేసిన సహాయమును సంతోషించువాడు. ప్రతిసామాజ్య సమావేశమునందును భారతదేశమునకు సమానస్థాన మొసగుటకు మాంటాగూగారి మనకు తోడ్పడి యుండిరి. కన్యా మున్నగు కాలనీయలందరి భారతీయులపైయును మాంటాగూగారి కెక్కు

మగ కృషి సలిపిరి. భారతదేశమును గూర్చి ఆతడు ఎపుడును శ్రద్ధ గలిగి పోరాడుచుండెను. ముసల్మానుల విషయమై ఆతడు పట్టుదల గలిగి వాదించెడివాడు. అట్టివాడు ఈ ముసల్మాను సమస్యను గూర్చిన విషయమై రాజీనామా వ్రాసగవలసివచ్చుట మనకు సంతాపకరముగ నున్నది. ప్రస్తుతస్థితి మిగుల విషమముగ నున్నది.

భారత, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల బడ్జెటులు తృప్తికరముగ తేవు. దేశములో నశాంతి యున్నది. ప్రతివారును ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయవలయును. కాని ప్రభుత్వమువారు నిష్పంధవిధానము నుపయోగింపవలె నని నేను కోరను. నిష్పంధ విధానమునలన ప్రజలయందు కాంతి నెలకొనదు. ప్రజలకష్టములను తొలగించుటవలననే యశాంతి తొలగలదు. మన దేశ పరిస్థితి లెట్లున్నది. ఇట్టి సమయమునందు మాంటాగూగారు రాజ్యాంగమంత్రిగ నుండకుండుట దురదృష్టకరముగ నున్నది. మాంటాగూగారి రాజీనామాతోగూడ మాంటాగూగారి విధానముగూడ నంతమొందు నని యనేకులు తలచుచున్నారు. ఆ విధానముగూడ యదృశ్యమైన మరల ప్రారంభధర్తులు తలచుచున్నపుడు, కనుక మనకృతజ్ఞతా పూర్వకమైన నీ తీర్మానము నుపసాదించి పలవలెచింది.

డి. బి. మో. రామచంద్రరావుగారు తీర్మానము నామోదింపచు నిట్లు పన్నుసించిరి:

ఈ తీర్మాన మిప్పటికే కొన్ని రాష్ట్రీయ శాసనసభల యందు ఆమోదింపబడినది. భారత సామాజ్య శాసనసభయందు ఆమోదింపబడెనున్నది.

మాంటాగూగారి కన్యాసము భారతదేశాభివృద్ధికి ముఖ్యముగ గమనించెడివాడు. బ్రిటిషు సామాజ్య శ్రీయుతులకన్న, భారతదేశమే ఆతని కధికముగ నుండుటచేత, ఇప్పుడతడు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను. మాంటాగూగారికి నొక శాల మున్యోగమునకు నుండిన సంస్కరణములయందలి లోపములను తొలగించి మనదేశాభివృద్ధికి నొక ను తోడ్పడియుండెడివాడు. ఆతడు ప్రభుత్వముగ భారతదేశ ప్రభుత్వమునకు బాధ్యత వహించెను. కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టవలెనని మాంటాగూగారి కెక్కుమగ తలచుచుండిరి. మనగవర్నరుగారి మధ్యనిచ్చట నుపన్యసించినపుడు స్వపరిపాలనమే మనకు పరమావధియని చెప్పెను తాముగూడ సానుభూతి జూపియుండిరి. భారత స్వపరిపాలనము నుద్దేశించి పాటుపడుచుండిన మాంటాగూగారి సమయమున రాజీనామా వ్రాసగవలయుల తేసిన సామాజ్య ప్రభుత్వమువారి చర్య చాల దురదృష్టకరముగ నున్నది. సామాజ్యమునందును, ప్రపంచమునందును భారతీయులకు గౌరవస్థానము మాంటాగూగారివలననే లభించెను. మాంటాగూగారు ప్రారంభించిన రాజ్యాంగవిధానము అమలులో నుండుట యతవరము. భారతదేశమునందు కేసినవిధానము అమలంబింపబడు తదంతయు దోసింగు విధియింది విషయమున్నదనియు. ఆ విధానము అనర్థకముగ నుండుననియు లండను దేయిటీ న్యూసు పత్రిక (వాసిస్టులు నిన్నటిపత్రికలు ప్రకటించెను. కేసినవిధాన మవలంబించబడిన సందర్భముగ నుండును.

లబ్ధాను ఆలీగారు.

నెరర్న సంధి తురుష్కాలను తృప్తిపరుచుటకు మారుగ వారియందు అశాంతిని ఆగ్రహమును అధికము చేసినది. తురుష్కాలయందు కాంతి యొక శిష్యముగ నెలకొనిన నంతమంచిది. ముసల్మానుల విషయమై మాంటాగూగారు శ్రద్ధవహించి పోరాడిరి. వారియొడల మహమ్మదీయులు కృతజ్ఞత గలిగియుండురు. దేశపరిస్థితులు విషమముగ నున్నవి. ఇట్టి సమయమున రాజ్యాంగ విధానమునందు విశేషముగ మామృతదని తలంచెదను.

మంతులపక్షమున మొదటిమంత్రి యగు గౌ. పి. రామారావుయొగారు మాంటాగూగారు భారతదేశమునకు చేసిన సేవ నుగ్గడించిరి.

సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారును గౌ. రా. బి. కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారును, టి. అయ్యమైసాధు పిల్లెగారును, పి. పి. పాత్రోగారును ముఖ్యము బాధాసాహాయుగారును, డి. బి. కృష్ణము నాయుడుగారును, డాక్టరు పి. శుబ్బారాయును (జమీందారు ప్రతినిధి) ఉపన్యసించిరి. విల్లెండు, భారతదేశ సమస్యలును పూర్వము సామాజ్యమునందు కష్టముగ నుండెనని

యు విల్లెండు సమస్యను పరిష్కరింప గలిగిన లాయరు జూ. డి. గారు భారత సమస్యను గూడ పరిష్కరింపగలుగు ననియు, భారతదేశమును అంతర్జాతీయ సమస్య చేయుటకు మారటాగు గారి కెక్కుమగ తోడ్పడినయు డాక్టరు శుబ్బారాయునుగారు చెప్పిరి.

మాంటాగూగారిపై చర్యజరుగుచుండినపుడు యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు (ప్రభుత్వ యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు సహితము) లేకుండిరి. వారు లేకుండుట దురదృష్టకరమని డి. తణికాచలం శెట్టిగారు చెప్పిరి.

యూ. ఐ. పి. య. ను సభ్యులు సమయమునకు లేకుండుట దురదృష్టకరమనియు వారుగూడ సంస్కరణములయొడ సానుభూతి చూపి కృషి సలుపవలెననియు, శ్రీమాన్ సి. వి. వేంకటరమణ అయ్యంగారు చెప్పిరి.

మాంటాగూగారి సంస్కరణములవలన దేశముల శాస్త్ర గౌరవము బాగుగ గలిగెననియు, వోటరుల సంఖ్య జూపి యయ్యెననియు, ఆంధ్రులలోగూడ రాజ్యాంగవేత్తలు గలకని గుర్తించుటకు పీటగలిగెననియు (మంతుల నియోజకము) జి. వందనము (ఆంధ్రవైశ్య ప్రభుత్వము) గారు చెప్పిరి.

వందనముగారు మాటలాడుచుండగా గౌ. సర్. చారల్యూటాంట్లంటుగారు వచ్చిరి.

డాక్టరు సి. నరేశం మొదలగువారును, డి. బి. ఎల్. పి. గోవిందరావును అయ్యరుగారును, కట్టచుంచి రామలింగారెడ్డి గారును, మాటలాడిరి.

రామలింగారెడ్డిగారు మాటలాడిన పిదప అందరును కరతాళధ్వనుల తేసిరి.

తీర్మానమును వోటుకు పెట్టగా అందరును అంగీకరించిరి.

వై. తీర్మానమును మాంటాగూగారిని, ప్రస్తుత రాజ్యాంగమంత్రిగారికిని భారత ప్రభుత్వమువారికిని అధ్యక్షుడు తెలియజేయవలెనని డి. బి. ఆర్. వేంకటరత్నం నాయుడుగారు రుపపాదించిరి.

అందరును అంగీకరించిరి.

గట్టి మెంటరీ గ్రాంటులపై చర్య 1922-23 బడ్జెటుపై చర్య జరిగినతరువాత జరుగనియవలెనని గౌ. సర్. చారల్యూటాంట్లంటుగారు కోరిరి. అందరును అంగీకరించిరి.

1899-వ సంవత్సర ప్రాంత ఆర్ట్స్ సమరణవిల్లుపై చర్య జరుగుచున్నది.

నిన్నటిదినచర్య

కొద్దుభీజ చట్టమును సవరించుట కొకబిల్లు

నిన్న మధ్యాహ్నము ఫలహారాంతరము మదరాసు శాసనసభ గౌ. సర్. పి. రాజగోపాలాచార్యులు గారి అధ్యక్షత క్రింద 2 x 45 నిమిషములకు సమావేశమయ్యెను.

ఈ 10000 లపై మొత్తముల కేసులలో రు 500 లు కొద్దుభీజ చాల అధికమనియు, పీకవాండ్రకు చాల కష్టముగా నుండుననియు, ఈ 2000 లుగ మార్పవలసివదనియు యన్. ఎ. వి. సోమసుందరం శిల్ల గారు రుపపాదించిరి. ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

జి. వందనం గారు

1869 వ సంవత్సరపు డైరీయ్య (భార్యనుగాని, భర్తనుగాని వివాహించుట) చట్టము క్రింద కొద్దుభీజ అర్జీ పెట్టవలసి వచ్చినపుడు రు 200 లు కొద్దుభీజను చెల్లించవలెను. తీసిక బయలు రు 500 ఉండవలె నని జి. వందనంగా రుపపాదించిరి. శ్రీమాన్ సి. పి. వేంకట్రామణయ్యగారు సేవదరణను బలపఱచిరి.

సర్ ఛార్లసు టాడ్మంటు:—తీసివలన వచ్చే అజాముల కొంచెముగాడు. చాల కష్టము. ఈమార్పు నంగీకరించుటకు పిలువడదు.

శ్రీప్రభులు వీధివారనియు, వారు కొద్దుభీజ పెట్టటకు ములభముగ నుండవలసిన దనియు, ప్రభుత్వమువారు పేదలయందు దయాగలిగియుండవలె ననియు ఉపపాదనలు వాదించిరి. ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

1919-వ సంవత్సరపు మదరాసు నగర పాలక చట్టమును సవరించుట కొకబిల్లు

ఈబిల్లు ఫిబ్రవరి మాసములోనే ఉపసాదించబడె నని చెప్పి, గౌ. రామారావుయొగారు గౌరవరణ నుపసాదించిరి. ఈ సవరణ ప్రకారము శార్పిరేమ్ సేవకులకు కొంతతరము నకు బదులు భోజ్యపదార్థములను కొని ఇయ్యవచ్చు నని నిబంధనలో చేర్చబడినది. ఈ సవరణ యావన్మందికే నంగీకరింపబడినది. సవరించబడిన ప్రకారము బిల్లు అంగీకరింపబడినది.

1899 స్టాంపుచట్టమును సవరించుట కొరత

పి. వెంకటసుబ్బారావుగారు

ఈసవరణ కాక్టరముగ నుత్తరరాజధానియ, ఆదాయ ములలో లోటు ఉన్నంతకాలము తాత్కాలికముగ నుండ వచ్చుననియు, కాక్టరముగ స్టాంపులభిముఖ హెచ్చించుట న్యాయము గావలదనియు, పి. వెంకటసుబ్బారావుగారు రుపపా దించిరి. ఈ ఉపపాదన పి.టి. రాజంగారిచే నామోదించ బడినది. భవిష్యత్కాలముయొక్క విశ్వమును గురించి యోచించవలయుగాన ఈసవరణను నిరాకరించవలసినదని గౌ. భానుబాహుదూరు మహమ్మదు హుస్సేన్సాహెబుగారు చెప్పిరి.

పి. ఆరుమైసాథం పిల్లగారు ఈ సవరణ నామోదించిరి. ఇతమిదట సహాయ నిరాకరణోద్యమాభివృద్ధి ఎట్లుండునో చెప్పవలసివనియు, నిష్పందాత్మకముల ప్రయోగఫలితముగ మత్యుక్త రాబడి తిరిగి హెచ్చించుననియు, ఆదాయములో ఎప్పుటికి లోటు ఉండునని విశ్వసించరాదనియు, ప్రభుత్వమువారి ఆదాయపులోటుకు మలబారు కట్టములు ప్రధానకారణ మనియు, ఆదాయము హెచ్చనియెడల, ఈ బిల్లును తిరిగి సవరణించవచ్చుననియు, కాననభ తన స్వీయ భర్తమును కొల్పోవగూడదనియు రా. బి. సి. వి. యస్. సరసింహకాకాగారు అభిప్రాయపడిరి. యె.ఎ.వి. సోమ నుండవంపిళ్ల, ఆచంచల్ల కృష్ణారావుపంతులు, రామాచారి గారలు ఈ సవరణను జలపఠపిరి. పార్లమెంటుసభలో కూడ సుంకములు మున్నగు పన్నుల బిల్లులు ప్రతి సంవత్సరము అంగీకరింపబడుచున్నవనియు, మంత్రదేవమువారు నిరంతరము గాకుండ చేయుటకు వారిహార్షము నవలంబించుచుండిరి. పి. బి. మోచల్ల రామచంద్రారావుపంతులుగారు చెప్పిరి.

సర్ ఛార్లసు టాడ్మంటరు (అధికసభ్యుడు):— ఈ సభ మద్యపాదనపేక్షము నడపేయిచ్చును. మద్యపు రాబడి హెచ్చునని మన యాశపడగలమా? పేటు కాన్సిలు తీర్మానము ఫలితముగ మనము భారతప్రభుత్వమునకు చెల్లింప వలసిన సొమ్ము మొత్తము తగ్గింపబడునని గాని, తీసిపోయ బడునని గాని నమ్మవలయు. కాబట్టి ఆదాయములో ఇంక లోటు ఉండదని తలపరచు.

దేవరాజులు వాయుదుగారు, జలపఠపిరి. కొర్రప్పబిల్లు మీద ఇట్టిచర్చ జరిగిన విషయం, అబిల్లు కాక్టరముగ నుండవల సినదని సభ్యులు తీర్మానించినయొ, ప్రభుత్వమువారికి ఇట్టి సహాయము చేయవలసినయొ, సుంకములు ఆదాయపు పన్నులకు ను రిజిస్ట్రేషను స్టాంపులకును స.బంధము లేదనియు ఒ.టి.కావ లంకెటిగారు చెప్పిరి.

పి. బి. మో. రామచంద్రారావు పంతులుగారు:— 1860 నుండి స్టాంపు ఖరీదులు అనేకసార్లుగాను మార్చబడినవి.

తనిక్కాచలము చెట్టిగారు:— హెచ్చింప వలసిన యుండవచ్చును. ఎన్నడైన తగ్గింపబడినదా?

రామచంద్ర రావుగారు:— లోటును భర్తీచేయుటకే మన మిబిల్లును అంగీకరించుచున్నాము. లోటు లేనప్పుడు ఈ బిల్లుఎందుకు?

తనిక్కాచలం చెట్టిగారు:— లోటు తప్పక ఉండును. సంతోషమువలన, మనమిబిల్లును కాక్టరముగ సంగీకరించినయెడల, ప్రభుత్వమువారు గ్రామాధికారులజీతములను హెచ్చింపగలరు.

శిరి మండి అనుకులముగాను శిరి మండి ప్రతికులముగా ను వోట్ల నిచ్చిరి గాన ఉపపాదన ఓడిపోయెను.

తరువాత అనేకపదములు, అక్షరములు, వాక్యముల సవరణలు మార్చబడినవి.

మదరాసునగర మందలి రిజిస్టర్లు పత్రములు

మదరాసు నగరమందలి ఆస్తి రిజిస్టర్లు పత్రములమీద కాన్సలేషన్ 100కి 2 రూపాయలచొప్పున నశము చేసి, ప్రభుత్వమువారికి 1 రూపాయ నియమించిరి. ఇప్పుడీ క్రొత్తబిల్లులో 11 చొప్పున ఇయ్యవలె నని ఉన్నది. కాన్సలేషన్ వారికి అర్హులైనవారైతే మిగులముగాన ఇట్లుచేయ వచ్చెదలమై సాథం పిల్లగారు రుపపాదించిరి. పి. తనిక్కాచలం చెట్టిగారు జలపఠపిరి. ఈ ఉపపాదనను గురించి పోటు తీసికొనబడు చున్నప్పుడు తనిక్కాచలం చెట్టి యస్. సోమ నుండవంపిళ్ల వోటు ఇయ్యవలసినదని చేతితో సంతృప్తముగా, ఇట్లు చేయరాదని అభ్యుక్తులు హెచ్చరించిరి. 14 అనుకులుగు శిరి మండి ప్రతికులుగారు గాన ఈ ఉపపాదన ఓడిపోయెను. అంతట సభ ముగిసెను. తిరిగి పేరు సమావేశ మగును.

మాంటాగుగారి రాజీనామా

భారతశాసనసభలో సమావేశమగు యువపాదకము

అధ్యక్షుని ప్రతికూలత - తీర్మానముపపాదించ నిశ్చయించుట

14-వ తేదీని జరిగినచర్చ

12-13 తేదీలను విశ్రాంతి తీసుకొని 14-వ తేదీని ధిల్లీలో సభ్యులు మరల సమావేశమైరి. డిమాండ్ కటికు పక్షమువారందరు వచ్చిరి. సర్ శివస్వామయ్యగారి వాయకత్వముక్రింద క్రొత్త గా నేర్పడిన వాటియొక్క సభ్యులు 20 మందియును వారివారి మామూలు స్థానములందే యుండిరి.

సమావేశమగుట:— మాంటాగుగారి రాజీనామా విషయము చాల ముఖ్యమైనదిగాన దానినిగూర్చి చర్చించుటకు యితర సభ్యులకు నిలుపవలెను. "వాలుగు ముఖ్యవిషయము లత్యంత సరమైనవి కలవు. మొదటిది మాంటాగుగారు యిండియా మంత్రి గానుండి హిందూదేశమునకును సామ్రాజ్యమునకును అత్యధిక మగు నేర చేసిరి. అందుల కీసభవామ ఘోషమును కృతజ్ఞులను తెలుపవలసివచ్చును. మాంటాగుగారి రాజీనామా కీసభవారు తమ గాఢసంతాపమును తెలుపుట అత్యవసరము. సామ్రాజ్య హిత కాంక్షలను సరింప దగిన విధానము మాంటాగుగారు రచించినవి విధాన మొక్కటియే. దానియందీ సభవారికి కుప్పిరసగు విశ్వాసము కలదని తెలుప గోరుచున్నా రు. రెండవది: మాంటాగుగారి రాజీనామామును అందులకు కలిగిన కారణములును, హిందూదేశ సంబంధము నే విధానము కొరకు మాంటాగుగారి దృఢముతో నిలిచి వాదించెనో అట్టి విధానము తాత్కాలికముగ నిలుపుటకు పూర్తిగా మానివేయుటకో లేక క్రొత్తవిధానము నేర్పరుచుటకో యెవ యెడల హిందూదేశమున దత్తవర్తమానికములును వివాదర ములు నగు పరిస్థితు లేవునని యీ సభవారి ద్రిటను తేకవు వారతమువారికి తెలిప గోరుచున్నాడు మాదవంపి.

అధ్యక్షుడు:— మీ రీత్రక్తుయొక్క యొగ్యతనుగురించి మాటలాడుచున్నారు. ఇది అవసరవిషయమని పుత్రువుల నను సరించి మీరెట్లు సమర్థింపదను?

సమావేశమగుట:— ఇది అవసరమును కీక గుండువిషయ ములగుండ కలవు. మాదవంపి.

అధ్యక్షుడు:— మీ అసభ్యులకు మామూలు వాడుక క్రిందకు వచ్చుచున్నది. నిబంధనలలో అవసరకట్టమునకు విశేషా ర్థముకలదు. దొంగిలెనుచు రావిషయమునం దేదైన తిర్యక జనపదముగాన నెచే అవిషయమును చర్చింపవలయునని కొరకు నిబంధనలలోని అవసరకట్టయును సరియగు నిర్వచనము నేడించయమును చర్చింపవచ్చు విషయమై కలుగునో మీరు తెలుపలేదు.

సమావేశమగుట:— ఈ కేల 24 వ తేదీని సెషను సందర్భ గూర్చి చర్చజరుగును. దానికి సంబంధించిన కొన్నివిషయము లనుగూర్చి యీసభవారి అభిప్రాయములను ద్రిటను వారతము వారి కిలోగా తెలుపుట అవసరముగాననే యిది అవసరము లేనిదో.

అధ్యక్షుడు:— మీరు సెషనుకుంధిపై ఆధారపడినో మీ చర్చ ఆగ్రము. ఏలకన నది నిదేశవిషయము.

సమావేశమగుట:— దేశవిధానమును గూర్చి నేనేమి యను తెలుపబోను. హిందూదేశమునకు నానాదేశసంఘమున ప్రత్యేకసభ్యు కలదు. అందులకు సంశ్లిపితులనుకు దేశీయ ప్రతినిధులు సంతకములుచేసిరి గాన సెషను సందర్భముగూడ నీ తేకమునకు సంబంధముకలదు. గాన ద్రిటను వారతమువారి సంబంధమేమియును, నిరోధమేమియును లేకుండ తన అభి ప్రాయములను ప్రకటించుటకు యీ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలదు. అట్టి వాక్కున కేమెరు భంగముకలిగినది. గాన నీ విష యమును సార్వభౌమని ఆజ్ఞానసారము ప్రేమి కాన్సిలువారి పరి స్థాపననుకు పంపుట ముఖ్యావసరము.

అధ్యక్షుడు:— అందుకీ తీర్మానముకంటే శ్రేష్ఠవిషయాలగు నితరమార్గములు కలవు.

సర్ శివభాయిగారు:— వీనిని ప్రత్యేకముగ నొక తీర్మానము క్రింద నుపపాదించుటయు దానిని ప్రత్యేకముగ చర్చించుట కొకదినము నిష్ఫలమునుటయు చాల సమజమును నుండును. గాన నేనట్లుచేయ ప్రభుత్వమును కోరెదను.

సర్ విశ్వంతుగారు:— అతీగా నొక తీర్మానము నుపపాదించుటే దాని :భ్యక్షితును రాజ ప్రతినిధియు ననుమ తించుచో దానిని చర్చించుటకు కడుసీక్రముగ నే యొకదినమును నిష్ఫలమునుటకు నేను ప్రయత్ని చేదను. ఈవారములో వీలలేదు.

సమావేశమగుట:— అట్లులేన నే నిప్పటికి నిరమించెదను

భారతజరీమిల్లులు:— ఈ కేల 16 వ తేదీన ఈ మిల్లులు జరుగబడును. (శివ కొమ్మారుకోడు, కెరెంటూరు మద రాను)

మదరాసు ఆరోగ్యము:— మార్చి 11 వ తేదీతో అంతమయ్యేవారమున వేయికి 454 చొప్పున మరణించిరి. గతవా తమున 48.1 చొప్పున మరణించిరి. మకూచి 78 మందికి తగిలెను. 28 మృతికొందిరి. ఇతరజ్వరములవలన 4 గురు మరణించిరి. గతవ త్సక మిదేవారమున 45.7 చొప్పున మరణించిరి.

రివాల్వరులధర్మించుట:— ఈక్రింద వివరింపబడిన వాులు ఒక్కొక్కరివార్యును ధర్మించుట వారిసాధారణ పరి కరములలో కొకటిగ నెంచుకును వారివిషయమున ఆయాధికా సనమున 1(2) గొన్న న వర్తింపదు:— కెయిలుకాఖ:— (1) నూవ రింకెండ్లెట్టు, (2) కెయిల్లు. సాల్లుకాఖ:— (1) డిల్లూటీ కెయిల్లు (2) అసిస్టెంట్ కెయిల్లు (3) ఇ స్సెక్టర్లు (4) అసిస్టెంట్ ఇస్సెక్టర్లు. అటవీకాఖ యద్యో గుల విషయము వేరుగ దెలుపబడును.

విదేశపత్ర దహనము
శ్రీకాళహస్తిపురమందలి గాడ్లపిడివివాసులు కొంతరుండి మహమ్మదు నిర్బంధింప బడి ననువార్త తెలియగానే సదరు నివాసులు ప్రత్యేకమునకు తిరిగి, విదేశ పత్రములను ప్రాగు చేసి రాత్రి 8 గంటలకు దహనము గావించిరి. జూపురికి చేరిన కొత్తపేట, బహదూరపేట. సారిపేట, బాండ్లపేటలలో వై ప్రకారం జరిగినట్లు తెలిసినది. (విశేషము)

వాతావరణ స్థితి

1922 సం. మార్చి 20 16-వ తేదీ బుధవారము

సర్కారులు:— మబ్బులు లేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. దామామాయాని పగటి వేడిమి 7½ డిగ్రీ లభికము.

దక్కను:— మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ పగటివేడిమి 102 డిగ్రీలు గలదు. కడపయందు 104 గలదు.

కర్ణాటకము:— మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత అధికము. వేడిమి 8 డిగ్రీలు హెచ్చెను.

నెల్లటూ:— చాలవరకు మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలభికము.

దక్షిణము:— మబ్బులుగలవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి అధికము.

పచ్చు తీరము:— కొన్ని ప్రదేశములందు మబ్బులులేవు కొన్ని ప్రదేశములందు మార్మము స్వల్పముగ మబ్బులు గలవు. ఆర్ద్రత అధికము. రాత్రివేడిమి అధికము.

మైసూరు:— మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి 4 డిగ్రీ లభికము.

హైదరాబాదు:— మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. వేడిమి 4 డిగ్రీ లభికము.

బొంబయి:— మబ్బులులేవు. ఆర్ద్రత తక్కువ. పగటి వేడిమి అధికము.

పర్వతప్రాంతములు:— మబ్బులులేవు. మెర్కరావద్ద ఆర్ద్రత అధికము. మిగిలినవోట్ల తక్కువ. పగటివేడిఅధికము.

సామ్రాజ్యము:— కడప, కర్నూలు, తెల్లూరి, హొల్లూరు, రాయచూరు, గుంటూరు, తిరుచునాపల్లి, నేలము, కాకినాడ, హైదరాబాదు ప్రదేశములందు వేడిమి 100 డిగ్రీలకు వైగా నుండెను.

వాతావరణము బాగు నేయుండును. పగటివేడిమి అధి కముగనుండును.

ఎస్. ఆర్. యు. సావూరు.
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు మ.దాను

తప్పిపోవుట

పట్టియిచ్చినవారికి 100 గు బహుమాన మొసగిబడును.

నాకుమాట్ల పిక్కిన తిరుప్పన్న 15 కోజులక్రిందట మత్స్యము లేక స్వరూము విదచి వెదలిపోయెను. అతనియొప్పు 28 సంవత్సరము లుండును. కొంచము ఎర్రగాను, పొడుగు గాను ఉండును. కనుక ఎవరైన పట్టియిచ్చినవడల య 100 బహుమాన మొసగబడును.

పిక్కిన లచ్చయ్య,
తాటిపాక, రాజోలు తాలూ.

శాసనసభల బహిష్కారము.

వెన్నెలకంటి అప్పారావుగారు

గాంధీ మహాత్ముడు ఆంగ్లప్రభుత్వ నిజస్వరూపమును వెల్లడిచేసి, ఆస్వరూపమున తన మహాశక్తి పట్టణవాసులకును, బాసవలకును, విశ్వాకులకు, అవిద్యకులకులకును, వీర నారసల మితవాదులకును ఇట్టి పార్టీ వారికిగూడఁ గనులకు గోచరించునట్లు చేసె. వారి యుద్దేశమును గురించి ధృఢమింతువా రెవ్వరు తేలకునట్లు చేసె. ప్రభుత్వోద్దేశములు చక్కఁగా వెల్లడియైన పిదప, ప్రతిమనుషుని మనము ఆంక్షాశన యందు చూసియున్నది. ఎట్టి కుట్రగానుమన కేగి పరిశీలించినను ప్రతివాడును, "గవర్న మెంటుకు మన ఇచ్చుప్రకారము గొని నచ్చుటకు మాగ్న మెయ్యది" యని యాశించియుట కాననగును. అయ్యది "ఇంగ్లీషు నడుపుకొని గవర్న మెంటుకొలుపునం యు" మువా రందఱు ఏకకాలమున రాజీనామా లిచ్చిన" గవర్న మెంటు మనము చెప్పినమాట వినునని కొందఱుండుట; "అట్లుకాదు నక్షణండులు చాలించుకొనిన కొద్దులు నిలిచిపోవుటకే స్వరాజ్యమువచ్చు"నని మఱి కొందఱు అందరు. "ఇదియు నియుకాదు. అన్నిటికంటె సులభమైనమాగ్న మెంటికిలదు. గ్రామాధికారులు గాజీనామాలిచ్చి రైతులు శ్రమించి గిరించిన గవర్న మెంటువారు షాకాక్రాంతు లగుదు"ని పలువురు రెలంచుచున్నారు. స్వాముం తెలిసిన గాంధీమహాత్ముడు "నాకీమార్గము లన్నియూ దెలియును; కాని వైకాగ్యములలో నొక్కటైనను చేయుచు వారే చేడి" యని ప్రస్థించుచున్నాడు. కనక తక్షణ స్వరాజ్యము లభించిన వలదను నాడుతేయని స్పష్టపడినది. "అయ్యది సాధించు టెట్లు" అనునదియే గొప్పసమస్యయై యున్నది కాంగ్రెసువారు ఆమోదించిన శాసనసభల బహిష్కారమును గురించి ఈవ్యాసమునకు విచారింపము. శాసనసభల బహిష్కారంబు యొక్కమా, కాదా యనుట మొదట చర్చించి తీడవరి కర్తవ్య మాలించింపు. ముంజూగుగారి కిపోర్టులో "పోటు" అనుశబ్దముని నిర్వచించి కానియొక్క ప్రాధాన్యము పైందవులు గ్రహించవలసియుండునని యెరియో వ్రాసియున్నారు. పోటు మీద నాధారపడియుండు ప్రభుత్వము ప్రార్థన మనకు తన దునను, అయ్యది యుపయోగించుట కతియో ప్రభువు రక్షణ మగుటచేతను, భవకులులు ముందుకు వచ్చి స్వరాజ్యమై భవము తెచ్చించి పోట్ల యొద్దకి, నాశనమయి నుపేక్షించుటచే ప్రభుత్వ పోటుయొక్క ప్రాధాన్యము ప్రయత్నముగఁ దెలియునని పలువులు భావించియుండిరి. ఇంతలో కాంగ్రెసు తన యుత్సాహము సాదగుచేసినది. దానిఫలితముగ 1919 సంవత్సరము నవంబరు 20 తేదీన జరిగిన యొన్నికలలో ముఖ్యముగ ఈ యాంధ్రదేశమున, పోలింగులూతులకు పోట్లను గొని వచ్చుట కట్టి గాఢప్రయత్నములు జరిగినను కాంగ్రెసు పక్షమే యెయుగా చివరికి; కాళివెట్టెలు వాపసు కొనిరాబడినవి, దిని ఫలితార్థము, ఏవయియో పోట్లు సంపాదించుకొని, కొందరు శాసనసభల నాక్రమించి అవిచ్చిన్నముగ వాదాపు పర్రెండు మానములకు వైగా ప్రభుత్వము చేసిరి. ఈ సభ్యులు శాసనసభలం బ్రవేశించునపుడు వీరు మా ప్రతినిధులు కారని మన మెంతయో వాస్తవ్యతలలో వ్రాసితిమి. సభలు జరిపి తీర్మానములం గానించితిమి. వీరుచేయు చట్టములకు మనము బద్ధులము కామని వాదించితిమి. కాని ప్రస్తుతము జరుగుచున్న దేమి? దేశ సేవారత్నరులు, దేశసాయకులు ఈ సభలం బ్రవేశింపమి, మితవాదులని పిలుచుకొనునట్టియు, జస్టిసుపార్టీ అని పిలుచుకొనునట్టి కొందఱు ఘనముఖులు గవర్న మెంటుకుం బట్టుకొమ్మటై ప్రభుత్వము నవిచ్చిన్నముగ పరిపాలకుల ఇచ్చాను సారముగ జరుపుచున్నారు. ఎట్టి సభలకును ఇగుపక్షములవారుండవలెను. అట్లుండిన గాని వ్యాధ్యావ్యాధివిమగ్న గట్టిగా జరుగదు. మన శాసనసభ లన్ననో గవర్న మెంటుకు ఆవంతయై నను శ్రమ కలుగనీయక గవర్న మెంటులో లీనమైపోయినది. బహిష్కరించిన వారము వానిని బూర్జుముగ బహిష్కరించి టిమా? ప్రతివారాప్రతికా పరేఖకుడును శాసనసభా వృత్తాంతమును, తన ప్రతికకు రిపోర్టు చేయువలెను; ప్రతి పత్రిక యు శాసనసభాకార్యక్రమ మంతయు దమ ప్రతికలలోఁ బ్రచురింపవలెను. ప్రజలకుడ నం దేమిజరుగుచున్నదో యని తెలిసికొనుటకు గుతూహలపడుచున్నాడు. మహాత్ముడు కూడ దన "యంగ్ ఇండియా" పత్రికలో శాసనసభలంగూర్చి పలుసారులు వ్రాయుచున్నారు. ఇదియో బహిష్కారము? శాసనసభలను మనము బహిష్కరించినపుడు అవిచేయు చట్టములను మనము

తిరస్కరింపవలెను. దాని కంతయో సంస్కారము కావలెను. అట్టి సంస్కారము దేశము పడయలేదని మనకు స్పష్టముగ దెలియుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో సహాయనిరాకరణ వాదులు శాసనసభలం బ్రవేశించినగాని దేశమునకు ముక్తిదని తోచుచున్నది. వీరు ప్రవేశించి దేశాధికారములను సమకేప మవును. నూతనచట్టములను కానింపవచ్చును. పాలకులు వీరి ప్రయత్నముల కడ్డుపడిచేని మనకు అదియను నొక కారణ మగును. శాసనసభలం బ్రవేశించువారు వెలుపల ప్రచారము చేయుకూడదని యెందునలేదు. శాసనసభకులే ప్రచారము చేసి నందుకు కారాగృహముల కేగుచో దేశము మఱిత శిక్షుగతి వృద్ధికి వచ్చును. మొదట శాసనసభల బహిష్కార ములోఁబడినది గాంధీ మహాత్ముడు. వాతీయవాదులు శాసనసభలం బ్రవేశించిన వీరుధ నాపేక్ష చేభిల్లలొకరుఁ బాటుపడుచు, గవర్న మెంటు వ్యామోహములోఁబడి దేశసేవతేయును నుద్దేశముతో శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెనని కానించెను. వారి యుద్దేశప్రకారము శ్రీయుతులు కొండ వెంటటప్పయ్య ప్రభువులు గాంధీమహాత్మునకుం బట్టుకొమ్మటై సహాయనిరాకరణద్యమము ప్రస్తుతమహాన్న దిష్టికేఁ గొనివచ్చుటకు సహాయభూతు లైరి. ఇట్టివారే శాసనసభలం బ్రవేశించి ఏనవకమిటికొనో ప్రవేశించి పాటుపడుచుండిన నవ యుద్ధమమిట్టిశిక్షికి వచ్చియు డడు అయినప్రస్తుతము కొంతమాగ్న విధిగాజరుగవలసియున్నది. ప్రస్తుతమనశాసనసభలను బాచి ఎట్టివానికేని యుభయరాకమానదు. ఇద్దరుగుడ్డను కట్టుకొను శాసనసభ్యుల దొక్కడను కానరాదు. ఇద్దరుగుడ్డల భుజించుట ఒక గొప్ప వ్యూహముగా భావించబడుచున్నది. ఇద్దరుగుడ్డలు భుజించింబియ్యారేమన వీరు సహాయనిరాకరణవాదులని భావించబడుదు రనుభయముచే ఇద్దరుగుడ్డలయం దిభిమానము కలవారు తెలియు వానిని ధరింపఁజాలకున్నరు. ఇం యేల శాసనసభలయందఱు వారి మహాన్న కింకూముగ నడుచు వారే స్వల్పసంఖ్యాకులు. ఇన్నా రుటలలో పరిత్యోక్తిలేదు. గవర్న మెంటుకంటె వాడుకుంటు ముందు సాగువారిని గురించి నేను వ్రాయుటలేదు.

అయితే ప్రభుత్వముతో సంబంధముంచుకొన మని వాదించునవాయనిరాకరణవాదులు శాసనసభలం బ్రవేశించు టెట్లు అనునది గొప్ప సమస్య యైయున్నది. అయినను లోకంబంతట లోలో గాంధీమహాత్ముడును కాంగ్రెసువారునుకూడ మనము చేరవచ్చునని తీర్మానించుచున్నారు. గానిని బట్టియే బొంబాయి శాసనసభలయందు నూకలు అవార్యదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీలును, ఆంధ్రదేశమున రాజమహేంద్రవరము గుంటూరు మ్యునిసిపాలిటీలును సహాయనిరాకరణవాదులచే నాక్రమింపఁబడి యధాశక్తి దేశసేవ తేయుచున్నది. మనచెన్న పురియందు ఇప్పటివేపుడు జరుగుచుండు తాలూకాజర్నల్ ఎన్నికలలో సహాయనిరాకరణవాదులు ప్రవేశించుచున్నారు. వీరిపాలనముండ్లలు జరుగునో చెప్పఁజాలము. కాన మొత్తముమీదకొన్ని తాలూకాజర్నల్ జర్నల్లలో నైనను చిక్కులు కలుగవలసవు. గవర్న మెంటువారిచే స్పష్టింపబడిన చట్టముల ప్రకారము ఏ ఏ ఏ డు స్థానిక సభలలో సహాయనిరాకరణవాదులు ప్రవేశింపవచ్చునని కానించిన కాంగ్రెసు సభ వారు గవర్న మెంటు ఇఫ్ ఇండియా ఆక్రమకారము ఏర్పడిన శాసనసభలలో కూడఁ జేరవచ్చునని ఏల కానించకూడదో నాకుఁ దెలియున్నది. నిజ మాలించిన రాజకీయవిషయములలో నీతి కాన్పించుటలేదు. సమయానుకూలముగాఁ బ్రవర్తించుట రాజకీయవిషయములలో మొదటిసూత్రముగాఁ గాన్పించుచున్నది. అయినను నాతోటి యల్పజ్ఞుడు కాంగ్రెసు సభ వారికి సలహానిచ్చునట్టి విషయముకాదు. అయినను దేశము సంతయని నీవిషయము నాందోళన పఠచుచున్నందున నాతోచిన విషయములు నాంధ్రలోకంబునకు విన్నవించినాడ. అందఱును చర్చించి పునర్విమర్శనమునకు గొనిరావలసిన విషయమని సవి నయముగ మనవిచేయువాడ.

దేశ విముక్తికొరకందతీసహాయమును కావలసియున్నది. కాజీయ విషయములు చర్చించుట కనకాశముతే తేలందఁ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు గాఢప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. అది నెరవేరకుండునట్లు చేయుట ప్రతి ప్రాంతపుని విధియైయున్నది. దానికి కాంగ్రెసుసభవారి సహాయము అగత్యముగా కావలసియున్నది. నాయకు లందఱు కారాగృహముల కేగుటచేతను, అట్లేగినను దేశమున కింతవరకు విముక్తిమార్గము కాన్పించకపోవుటచేతను, కారాగృహవాసులమునకుఁ దోడు, ప్రభుత్వమువారిని కారకం గొనివచ్చుటకు మఱికొన్ని దారులు వెదుకవలసియున్నది. అన్ని విధముల బాధకర్తినగాని పాల

కులు లొంగరు. శాసనసభలం బ్రవేశించి పాలకులకు ఒత్తిడి కలిగించుట ఒకదారియైయున్నది. కాని మూడునర్తనముల వరకు ప్రస్తుతశాసనసభలు నిలిచిపోవుమార్గము కాన్పించదు. గవర్న మెంటువారు శ్రమతో అనుకూలమైన శాసనసభలను చాలించి రిమకు చిక్కులు గల్గించు సభలయొక్క యుత్పత్తికి కారణభూతులు కాఁజాలరు. ఒకరిద్దఱు చేయి ఒక ప్రయోజనములేదు. కనక కర్తవ్య మేమి?

నటరాజనుగారు కాంగ్రెసుపక్షమున చేరుట

నటరాజనుగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

(బొంబాయి) బందరు. 12-3-1922

ప్రియదేవు మహాత్మునకు!

నేను బొంబాయి సబర్బన్స్ కాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యుడనుగా చేరుట మీ ఆభిప్రాయనియు గాన నటుల చేరవలసివడినియ. ఆ సంతి మీ నూతనప్రకారమే తాను వాకు తెలిపితినియ. బాగోలిలో కాంగ్రెసు కార్యసంఘాత జరిగిన పిమ్మట కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి, వి. జే. పటేలుగారు నాతో చెప్పిరి. డిల్లీలో భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరిగిన పిమ్మట స్థిరపరచెదనని నేనపుడు చెప్పియుంటిని.

ధిల్లీలో కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు బాగోలి తీర్మానముల నేమియును మాన్పకుండు నామోదింతుననియ. నేనపుడు చేయుట కనకాశము కలుగుననియ నే నానించుకొంటిని. కాని మీరును పండిత మాలవాగారును ఎట్టి ప్రయత్నములను చేసినను దురదృష్టము న నది అయిల జరుగ గ తేదు. కాని మీరు మీ పంతులడిసి వినియోగించి బాగోలి తీర్మానములనే దేశము ననుసరించునట్లు ప్రోత్సహింపమను వలనను దేశియు లందరును మీరలలో ననుసరించి ధిల్లీ సభలల ననుసరింపకుండుటవలనను నాకు చాల సంతోషము కలిగినది. కాంగ్రెసు సంఘమున సభ్యులగువారు అసహాయభావముల నన్నిటి ననుసరింప నక్కరలేదని నాకు తెలిసినను కాంగ్రెసుసభ్యులలో హెచ్చునంతిచే ననుసరింపబడు అసహాయ భావమునం దిదిక భాగమునకు నేను సచ్చుతింపక పోవుటచే అప్పటికిని కాంగ్రెసు సంఘమున చేరుటకు నేను సాహసింపజాలకపోతిని.

కాని మీరు, మీ పక్షమువారిలో వెన్నెలకంటి సమృత్తము గాకున్ను దేశసేవతేయుగోరు మహాతీయసమస్యలకు కాంతముగ సాధింపగోరు మాతోటికాంగ్రెసులో చాలనన కేళిభవించి నట్టి జరుణమున ప్రభుత్వమువారు విముక్తి ఆరెట్లుచేసి మీపై కేసు చేయుటవలన నేను కాంగ్రెసులో చేరుటనుగూర్చి మరిల నాలో చింత పవలసి వచ్చినది. మీ పై కేసు చేయు విషయముతో నిమిత్తములేకుండు నే బాగోలిలో నామోదింపబడిన సాంఘిక విధానమునం దిభిమానము కలవా రందరును మితరనిభావముల నామోది. పకపోయినను దేశసేవకు గడంగఁ జియున్నది. ఏలనన ఆ విధానమే యపుడు కాంగ్రెసుసంఘముల కన్నిటికిని ముఖ్యవిధానమైంది. మీరు ఎంత స్వల్పములమైనను దేశసేవచేయుటకుండు నిశోభి పుడిన యీ తరుణమునందు మాతోట్లు చేయు సేవతో పోల్చి చూచిన ఎంత అల్పమైనదైనను చేతనైంత సేవచేయుట విధిగాన నేనపుడు జొంబాయి కాంగ్రెసు సంఘమున చేరదను. చిత్రింపుడు, కే. నటరాజను.

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లాలో కృష్ణా యూనివర్సల్ డెల్టాభాగముతో రోడ్లకు సామానులు సప్లయచేయుటకున్నూ (2) బెజవాడ ఏలూరు డివిజనులలో మెట్టప్రదేశములలో అన్ని పనులు చేయుటకున్నూ యూజిల్లాలో గోదావరి వెస్టరన్ కృష్ణాయూనివర్సల్ డెల్టాభాగములలో సామానులు సప్లయలేచ్చు యితర పనులు చేయుటకున్నూ కృష్ణాజిల్లాభోర్లు యిరిజనీయరు గారివల్ల 1922 సం॥రం॥ ఏప్రియల్ నెల కి న తేది సోమవారం సాయంత్రం 4 గంటలవరకు బందరులో పెండల్లు దాఖలుచేసుకొన బహుశని యిందు మూలముగా తెలియచాయడమైనది. పూర్ణియగు వివరములను తెలుసుకొన గోదవారు డిస్ట్రీక్టుబోర్డు యిరిజనీయరుగారికి వ్రాసుకొనినయెడల అచ్చుచేసిన పెండరు నమోనాతో నున్నూ నోటిసుతో నున్నూ లేకు వివరములను అడయగలరు.

కృష్ణా డిస్ట్రీక్టుబోర్డు } టి. కె. టి. వీరరాఘవాచారి
యిరిజనీయరు వాకిలీకు } డిస్ట్రీక్టుబోర్డు ఇంజనీయరు,
చిలకలపూడి } కృష్ణా

వదిలించుకుంటున్నా!

మీరు కొనియున్నారా?

యోగ్యతాపత్రము!!

ప్రతియుంటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. లోకామయహార కన్యూమర్స్ గుణములు వాకును నావర్తకు వచ్చు కోసలకు ఆతిక్రమముగ మున్నది.
2. కె. విశ్వానాథ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్కనాబాదువీధి రంగూను, బర్హా.
లోకామయహార కన్యూమర్స్ గుణములు గలగు సకలవిధ లోగములను పూర్తిగా కానుచేయును.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-5 ధర 0.4-0.1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ. 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకును నిమ్మ బోషణము.
మొదలు దుర్బలము, మరపు, తలవేడిమి, మలబద్ధము, అకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలకోగము, స్వప్నస్థలము, శిశుస్థలము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిమ్మను బలమును గలిగించును.
ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల బోషణముగల బుడ్డి 1 కి రూ. 1-0-0.

ముఖ్యగమనింపు:— మా కారాదారుల సౌకర్యార్థమై వానకోరులచే మద్రాసు, సెంటి 381 కంటిన్వెట్టిఫిలో మా ప్రాచీన కరచియ్యవ్వము. తప్పక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగు కోరెదము. వి. పి. ఆర్. లు మద్రాసు ప్రాచీనముండి పంపబడువు.
(954) పాశ్చాత్య వెంకటాచల పండితులు శ్రీశీతారాధువ వైద్యశాల మొనూరు.

దేవామృతరసము

సర్వోత్తమ మగు

దేశీయ దివ్య పథము

భగవంతుని పరిపూర్ణ ఆపారకరుణామృతము. ఈ కృపనీధిచెందిన జీవజాతులకును, ఏకాలము దైనను ఏదయినను నం దైనను, వాటికి తక్కువైనదేదయినను పాటించక ఎట్టి ప్రాచార్యులైనను పథ్యానపానము లావశ్యము లేకనే లోపలికిని కలుపలికిని ఉపయోగించుట కనుకూలమైన సాటిలేని సంతక మూలికారసము. ఈ దేవామృతరసము కొక మారు ఉపయోగించిన వారు దీని యభ్యర్థనీని నాచి ఆశ్చర్యపడక తప్పదు. [3212]

ముత్యముగా తేల్పించెడి వ్యాపారము పండితమీమన ఈయబడును.

1 కే. రూ. 1-1 రు 2-0-0 1 కే. రూ. 1-1 రు 2-0-0 ప్యాకెండు పోస్తేలి ప్రశ్నకము.
(ప్రాప్తికరు: దేవామృతరసముకొను, కిరూరు, S. I. Ry. లేక ఆఫీస్ అడు కో, ప్రా. ద్వే, మదరాసు.

దేశభక్తుల చిత్రపటములు

(ప్రతి యింటను పూజించు తగినది)

[3516]

గాంధీమహాత్ముడు లోకోత్తర పురుషుడు

కావనభాగ్యమై ముచ్చటయిన మహాత్ముని చిత్రపటము పొందజేసి సత్కారకరకమునందు ప్రత్యేకముగ ఆంధ్రచిత్రశాల తన వాటి వాగ్దేవరావుగారిచే తీయబడి పలురంగులతో చక్కని ననుభూతికాగితముపై చిత్రపటమిడినది.
పైజు 15 x 20 అంగుళములు. నెల ప్రతి 1-టికి రు 0-8-0 మాత్రము.

కర్తవ్యము కవిమను విరివిగ నియ్యబడును.

ఆంధ్రదేశమునకు సోలుయేజుంట్లు:— దొంతరాజు సీతారామయ్య, గుంటూరు.

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు

ఆ. ప్రభుత్వ రామనాథ దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య చిత్రరంజనదాసు, ఆరీ సహకారులు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, లాలా లక్ష్మణరావు, కి. యశ్. ఆంధ్రాను మున్నగువారు భద్రులకృత్యములు భరించిన తరువాత తయారుచేయబడిన పటములు. బహుఅందముగ నుండును. పైజు 12 x 10 అంగుళములు. నెల (1-2-0) మాత్రము.
ఇందులో దేశభక్త ఆంధ్రులముల పటములకు సోలుయేజుంట్లు: కే. అయ్యనారాజు శ్రీ. స్వరాజ్యగ్రంథాలయము, తెనాలి.
తదితర పటములకు యాక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలయును.

The Andhra Chitrasala, Princess Street, Bombay.

అసాధారణమైన బోషణము

రక్తకోశము:— ఈ గుణములకు పొందు, దేహవాపు, బలమైన చర్మకోశములు, చరిష్టరము మొదలైన వ్యాధులకు వచ్చు బలహీనత వీనిని నివర్తించి రక్తమును వృద్ధిచేయుట, బుద్ధివృద్ధియు (తక్కువైనదయినను) అదే గుణములకు మొదలు బలపరచి వరములకు సత్త్వము గలగించి బుద్ధిని అభివృద్ధి చేయుట, హృదయము-అనే గుణముచేత హృదయావయవము యొక్క శోషణమును నివారణము చేసి దానిని బలవత్తరముగా చేయుట, వృద్ధ్యము - అను విశేషగుణముచేత భాతుల్యము (శుక్లవర్ణము) మొదలైన పుంస్త్వోషమును నివృత్తిచేసి ఇంద్రియశక్తిని పోషించుట, ఓజస్వ్యము—అను గుణము చేత తీయకోగము మొదలైన దేహాగ్నిగొప్పదమైన వ్యాధులకు కష్టపడే వ్యక్తులకు పోషణము కలుగించి దేహమును దృఢపరచుట మొదలైన ఆనేక గుణ విశేషములు కలిగించు అసాధారణమైన బోషణము ఒకటిగలదు. దానికి ప్రసిద్ధమైన పేరు.

ఆయుష్ష రసాయనము

పై గుర్తించిన గుణములుగాక ఇది పిత్తవికాసములు, తలచుట్టులు, వాంతి, మలబంధము, మూలకోగము, శ్రీల గర్భాశయ వ్యాధులు మొదలైన వానిని నివర్తించును.
చెప్పె ప్రతి ఆయుష్ష కలకాలలో 10 సంవత్సరములకు ముందు (పథమోత్థియై, శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ఆయుష్ష ఆస్మత్రియందు ప్రథమచిక్కినకును, వైద్యశాలనిధి (నవద వైద్యసత్రిక సంపాదకులుగాను నుండు ఆయుష్ష భూషణులకు పండిత యం. చుర్రెస్వామి ఆయుష్షంగార, ఏ. జే. ఏ. సి. వారిచే రయారు చేయబడినది. 10 సంవత్సరములుగా ఆనేకమేల కోగులకు ప్రవయోగింపబడి పై చెప్పిన విశేష గుణములు పరిశీలించి యున్నవి.
సీసా 1-కి ప్రయము రూ. 3-0-0.

ఆర్యబోషణశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివీధి, వేవేరి, మదరాస్.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యస్థానముయొక్క
1919-20 సం. బసవరి నెల జనాభిర్య

జను	భర్య
వెంకట నిల్వ	125-2-11
తెలకునిధి (జనరల్)	2031-2-9
డి. జి. (స్వయం)	510-13-0
సభ్యులచండా	15-0-0
ప్రెస్టిగారివల్ల జను	5065-0-0
డెలివరీటుఫీజులు	492-0-0
శ్రీమారుతి వెంకట్రామయ్యగారివల్ల జను	200-0-0
రాజుచెడినుండి శ్రీ బ్రహ్మశ్రీముల	
సుబ్రహ్మణ్యంగారు తక్కువోపకు పంపినది	116-9-0
పోస్తేలి తంతులు	81-11-0—50-1-6
ప్రయాణపు ఖర్చులు	239-18-3
కార్యస్థానపు నేతనములు	78-4-0
అయ్య	1371-2-0
పుస్తకములబాడు	0-13-0
కార్యస్థానపు కర్మములు	108-7-6
ఆడిటరు వారాయణమూర్తిగారికి అద్యాప్త	63-4-0
శ్రీ పోలేయ్యె రామమూర్తిగారికి	20-0-0
11 కొమ్మయారి లక్ష్మీనారాయణగారికి	10-0-0
1 చట్టి దుర్గయ్యగారికి	25-0-0
11 వి. వి. గిరిగారికి	100-0-0
అభిలభారత సంఘమునకు	127-0-0
డి. జి. నుండి శ్రీ కృష్ణాశ్రమమునకుగాను	
స్థాపక చానుమంతరావుగారికి యిచ్చినది	5000-0-0
దామనివారాధ్యం శ్రీ మేడం వెంకయ్య	
క్రెడిట్ గారికి కర్మములు	500-0-0
11 శ్రీమయ్యోనుశేవప్పగారికి గుర్తి	500-0-0
శ్రీ కరణం రామస్వామిగారికి గుంతకలకురుది	
పంపి నిమిత్తం అద్యాప్త	200-0-0
చిరాలపేరాల సహాయనిధి	200-0-0

8677-5-11—8603-13-3

నిల్వకోక్కుం 41-15-2

పోస్తేలి నిల్వ 61-9-6

మొత్తము 8677-5-11—8677-5-11

ఫిబ్రవరి నెల జనాభిర్య

క్రెడిట్ నెల నిల్వకోక్కుం	41-15-2
పోస్తేలి నిల్వ	61-9-6
తెలకునిధి (జనరల్)	241-12-0
శ్రీ పోలేయ్యె రామమూర్తిగారికి	
వాఖలా జను	20-0-0
ప్రెస్టిగారివల్ల జను	1050-0-0
పోస్తేలి, తంతులు	52-8-0—81-4-3
ప్రయాణపు ఖర్చులు	24-10-0
కార్యస్థానపు నేతనములు	185-0-0
కార్యస్థానపు ఖర్చులు	54-11-4
అభిలభారత సంఘమునుండి విరాళము	
దామనివారాధ్యం మేడం వెంకయ్య	
క్రెడిట్ గారికి పంపినది, కర్మములు	1000-0-0
	1410-12-8—1265-9-4
నిల్వకోక్కుం	142-5-8
పోస్తేలి నిల్వ	2-12-3
	1410-12-8—1410-12-8

సీ. వెం. ల. నరసింహారావు

కార్యదర్శి

వీరులు-భద్రులకృత్యములు.

గోదావరిజిల్లా, చామర్లకోట కౌపురమ్మలైన అప్పల యిచ్చి వెంకయ్యగారివద్ద శుద్ధమైనది దొరకగలవు.

వేదవేదాలు - పాలకొల్లు

ఏలూరుకు పువ్వు పుండ్ల (మహాపుష్ప) దినమున శ్రీ పురాణము (పాలకొల్లు) రామలింగేశ్వరస్వామి వారి యాలయమును బడికనభిర్యంపరచినది. ఆ సభకు (మహాపుష్ప) చాడా సాయమున నీ సమయమునందు శ్రీ పాద లక్ష్మీనాథుని శాస్త్రీగారును తులసి మారాజుగారును గారును సేవూరి రామగోవిందశాస్త్రీగారును చాటుకై విశ్వ పతి శాస్త్రీగారు మొదలగు పండితౌత్తములును విచ్చేసి 'వేద వేదాంగములందు దురుజేసిన పండితులను బడికొని యోగ్యతా పత్రముల నొసంగిరి. అందు ప్రస్తుతనవారి నీ పురవాసులు బహు మానయులచే నత్కరించిరి. అనాదు మాజీనభిర్యం తల్లరును బ్రతిసంకల్పమును భుక్త్యామున నచ్చు న్నకై కాదేశముతోకొని యొకాదరి) మొదలుగా భక్తిశాస్త్రమునందు బడితుల జరపు టకు నిశ్చయించిరి. ఆ పండితాధిపతులు జరిగియు గ్రంథము లును దిగువ నూచించబడినవి.

I ప్రథమపరీక్ష

1. మిహంసా పరిభాషా 2. యాజ్ఞికల్పశాస్త్రము (మితాక్షరా వ్యాఖ్యానము) యందు (ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయ మున వాచించకరణము నీ అపర్యవ భర్తములను (కష్టవ్యాఖ్యానము) 3. అభిరూపకాంతి (సవ్యాఖ్యా) 4. వసిష్ఠ స్మృతి 5. మనుస్మృతి (1, 2 అధ్యాయములు)

II ద్వితీయపరీక్ష

1. మిహంసా వ్యాఖ్యానము (అపర్యవ భర్తము) 2. యాజ్ఞికల్పశాస్త్రము (మితాక్షరావ్యాఖ్యానము) యందు వాచించకరణమున వెబడికి యొనియిది ప్రకరణములు 3. గౌరవ భర్తములను (మితాక్షరావ్యాఖ్యానము) 4. నిర్ణయ సింహపు ప్రథమ దరిశ్చేదము 5. నిర్ణయసింహపు ఆరౌచ ప్రకరణము, 6. పాలపాణి ప్రాయశ్చిత్త విధిము.

III తృతీయపరీక్ష

1. యాజ్ఞికల్పశాస్త్రము మితాక్షరావ్యాఖ్యానము 2. పరాశరస్మృతి మూలము వ్యాఖ్యానము (మితాక్షరావ్యాఖ్యానము) 3. కాలమాసము 4. స్మృతి ముక్తాఫల ప్రాధికాంధము 5. మిహంసా పాలకరణము 6. ప్రాయశ్చిత్తము (మితాక్షరావ్యాఖ్యానము) 7. మనుస్మృతి (1, 2, 3 అధ్యాయములు మొదలగు వ్యాఖ్యానము) ఈ పరీక్షలందు గుర్తింపబడిన వ్యాఖ్యానములు పాఠములు నిచ్చుటకు పై సభాపతి నిశ్చయించిరి. ఆవేదన (పరీక్షాసభ) పరీక్షలు (కతి సంవత్సరము నాశ్వయుజ బ కం ల నాటికి బ్రహ్మశ్రీ కంఠల జగన్నాథముగారికి: పాలకొల్లు, కృష్ణాజిల్లా అని సంకల్పమున న్నాము. వివరములు తెలియ: గోరూపాదు వై బగన్నాథముగారికి వాసి తెలిసికొనవలసివినది.

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖనము)

గాంధీమహాత్ముని ఆరంభము

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆరంభమునవార 12-3-22 తేదీన ఉదయము 6 గంటలకు నైల స్థాటుపారమువై న్యాయ వీధిమీద బహిరంగమున, పట్టణమంతయు సత్సమముగ వ్యాపించింది. ఆదివారము రెండు దినములనుండి మహాత్ముని పట్టు కొనబోవుచున్నట్లు వదంతులు వ్యాపించియున్నందున, ప్రజలలో ఆకస్మికమనోసేద్యమున కవకాశము కలుగలేదు. ప్రజలందరు ప్రశాంతమై మహాత్ముని ఆజ్ఞాసారము ప్రవర్తించిరి. హతాశముగాని, విచారములు కాని ఏమియును జరుపబడలేదు. కొందరు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు మాత్రము గ్రామమంతటను తిరిగి విశేషశ్రమములను దహనమునకు సమకూర్చి సాయం కాలము పురమంతయు ఆగ్నిచూత్రప్రేతి గావించిరి.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 12 of 1922

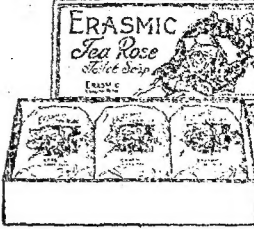
నెల్లూరుజిల్లా పొడితడివిభజన తాడినాటిపల్లె గ్రామములో చనిపోయిన లేటు ఆరవీటి వెంకటసుబ్బయ్య పేరటికి మార్కెట్ నుబ్బరాయుడు ఆ. శ్రీరాములు (వాయిది యిచ్చిన 5.2.1916 తేది గల ప్రాంగణనోటు బాకీని రావట్టుకొనుటకు గాను లేట్ వెంకటసుబ్బయ్య భార్య పిచ్చప్ప వాళ్ళు సర్టిఫికేటు యిప్పించుచును మనవి అర్జీ దాఖలు చేసుకొనియున్నది. ఇందు విషయమై ఆజ్ఞాపణలు కలవారు 8-4-1922 తేది ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టువారికి తెలుపుకోవచ్చును. గొంట్ల శ్రీరాములు శెట్టి, బి. ఏ. వి. యల్, (3518) పిటిషనరు ప్లీడరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 13 of 1922

నెల్లూరుజిల్లా పొడితడివిభజన గంగపాళెంబో చనిపోయిన లేటు సామి పున్నయ్య పేరటికి ఆలవల నుబ్బయ్య (వాయిది యిచ్చిన 24-2-1919 తేది గల ప్రాంగణనోటు బాకీని రావట్టుకొనుటకుగాను లేట్ పున్నయ్య భార్య వెంకటలక్ష్మమ్మ వాళ్ళు సర్టిఫికేటు యిప్పించుచును మనవి అర్జీ దాఖలు చేసుకొని యున్నది. ఇందు విషయమై ఆజ్ఞాపణలు కలవారు 15-4-22 తేది ఉదయం 11 గంటలకు కోర్టువారికి తెలుపుకోవచ్చును. గొంట్ల శ్రీరాములు శెట్టి, బి. ఏ. వి. యల్, (3517) పిటిషనరు ప్లీడరు.

ERASMIC



ఎరాస్మికు లేయాకు గులాబి సబ్బు

ముఖము, మాస్తములు మున్నగునాని సహజపు అంగసౌందర్యమును చెడకుండ సంరక్షించుకొని, సౌందర్యవతులుగా నుండు నారీమణుల కిది ప్రథమ సహాయము నిచ్చును మీ శరీరములకు కావలసిన సువాసన గల సబ్బు. (సి) ఈ సబ్బుయొక్క ఉపయోగము నిరుపమానము. అన్ని దుకాణములలో దొరకును.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగరోగమును కుశారము. పథ్యము లేదు. పిచికారితో పని లేదు. ఎటువు, తెలుపుకొనవచ్చు, అను మాట విధముల సెగరోగమును చూడు త్రాటలలో మాన్యును. శ్రీల కునుమ వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షావధము. (1251) డబ్బీ 1.5 కెల 2-4-0 చందినీ (మలయచందనమున కనుపానము) డౌన్స్ కెల 8-0-0 గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోధావరిజిల్లా)

"కాంతామదహరణి"

అను యునానీ వైద్యశాస్త్రవేత్తము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుస్తకీ దివ్యమైనలేవ్యము - బహిరంత కాంతామదహరణి లాగుట, రతిలో శీఘ్రఫలము, గోగ్గిటివీర్యవృద్ధిని అమితముగా గలుగజేయును. పరీక్షిచేసిమాడ మీకే తెలియును. కెల 1 డబ్బీ 4-0-0

"నెగరోగనివారిణి"

3 విధములగు సెగవ్యాధులు, యంతకాలము నుంచి బీర్తించుచున్నను, దీనినిసేవించిన 3 రోజులలో నిశ్శేషముగా నివారణయగును. అట్లుకాదని సామ్య వాదముచేయబడును. 1 సీసా రు 1-0-0

ది రెడ్డి అడుగు కంపెనీ, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)

పోస్ట్జి ఇనాం.

జన్మగారి సెందరి లోషన్

వై లోషన్ ఉపయోగించిన దేహమునందు ఏదైనామరణం దుండు నెర్పిటుకలు గాని రాలిపోవును. కోస్మిగాని సులభంగాని యుండదు. కెల బుడ్డి 1-5 రూ 1-0-0 అర్ధర పంపునప్పుడు ఈ వేపరు పేరును (వాయిదు). సోల్ యేజిన్స్: కనరపు యేజిన్స్, (3255) పార్కుటవుక్, మదరాసు.

ఆయుర్వేదచంద్రిక

ఇది మానవమున కొకటికంటెను సంవత్సరమునకు 12 గుచ్చములుగా ప్రచురించబడును. ఆరోగ్యసంబంధముగ, ఆయుర్వేద సంబంధముగ వైద్య మర్మము లన్నియు కరణములకముగా చూపించుచుండును. ప్రతిపాదన, ప్రతివైద్యుడును, చూడ దగినది. 2 అణాలు బిల్ల లిపిన మాదిరి పుత్రిక యుచితము. సంవత్సర చందా రూ 3-0-0. దరఖాస్తు వెంటి కంపెనీలయను. లేక బి. పి. గా పంపమన్న పంపెదము. గ్రంథాలయములకు మాదిరి సంచిక యుచితము. మేనేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, (3251) (3) వెండిపి - నెల్లూరు జిల్లా

నిష్ఠానుగ తయారయిన శాస్త్రీయ వైద్యము. ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజరు, ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, 12, హుస్ సోడ్, హైదరాబాద్ - మదరాసు.



ఉష్ణదేశములకు

తగిన

ఆహారము

ఓటు ఆహారమునందు ఉష్ణమును కలుగజేయునట్టి క్రొవ్వ ఎక్కువగా లేదు. (3009 సి శరీరమునకు పుష్టి నిచ్చి అభివృద్ధిజేయుట కావశ్యకముగా నుండువలసిన వస్తువు అతవంతము యందులో కలసియున్నది. బలమును కలుగజేయుటయగు దిది అమోఘమైన దని దీర్ఘ కాలమునుండియే ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. పెరుగుబట్టి పిల్లలకు దీనికి సమానమైన దేదీయును లేదు. ప్రపంచమునందు అంతటను అనేక లక్షల ప్రజలు క్యాక్ ఓట్లను ప్రాతఃకాల భోజనమునకు ఉపయోగించుచున్నారు. అది గొప్పమోసముకంటె రెండింతలు బలమును గలుగజేయును. అనగా శ్రీబక్ష్మను క్యాక్ ఓట్లు: బక్ష్మను మాంసముగ మారును. ఒక మాంసమునకు క్యాక్ ఓట్లను ప్రతిదినము ప్రాతఃకాల భోజనమున కుపయోగించుము. సెంత శీఘ్రముగా నీ దేహ మభివృద్ధియగునో చూడుము. అది తగరపు డబ్బాలలో నచ్చుచున్నది. మద్రాసు, హైదరాబాద్, కలకత్తా, కరాచి, రంగూన్.

Quaker Oats

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

నూతన గ్రంథములు

చిత్ర రంజన దాసు

సంపూర్ణచరితము, ఉపదేశములు
రెండు 0-8-0

గాంధీ మహాత్మని

'నాచెటసాల అనుభవము'

రెండు ప్రతి 1-8 0-12-0 [8081]

దాదాభాయి నారోజి

జీవితము, ఉపన్యాసములు
రెండు 0-8-0

యం. ఆర్. కృష్ణారావు అందు కంపెనీ, నెల్లూరు

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథముగా జూపిన గారడీ, యోగదృష్టి హస్తలాఘము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లకే తమాషాలు విచ్చిరి విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టింపుట, జీరముతో సమాధియునుట, శరీరమునేని తలకాయచేత మూటలాడించుట భూమిపై గజముయొక్కను గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యున్నతముగా శుభక చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని రెండు రూ 4-0-0 లు. 2118-888) పి. ఆర్. జూర్రెన్సన్ వారియగు, ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని

ఇది యిది అత్యంతమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతిమనుజునకు ప్రతినమను మిక్కిలి ముఖ్యముగాను. ఇది చూచుకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగునవి అవసరములేదు. కులభిమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. గొప్ప చక్రిప్రకటనను పొందినది. రెండు 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు నల్ల జడ్డిగారు ఆదినారాయణ రావు వంతులు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిన "నాచెటసాల తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సంతుష్టము కలిగించునని నావిశ్వాసము." పుస్తకములు కలయువారు యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయగలయును.

తా.తా. జ్యోతిషవిద్యాలయము

[2863] వాడవరం, వికాఖపట్నం, జిల్లా

ముఖ్య గవనింపు.

యోగ్యతాపత్రములు 2942

(8) బెనారస్ సిటీలోనుండు, దుర్గామెడికల్ హాస్పిటల్ లకు ముఖ్యత్రైవారికి నాకు అత్యున్నతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై 1000 నేను నా కృతజ్ఞతా పూర్వకమున కందనములు చేయుచున్నాను.

జాంబాయి } కె. జాన్ సన్,
28-4-20 } రైల్వే సింఘం ఇంటికి కర్ణాటక

జగన్మోహనీ మాత్రలు

ఇవిదేశీయ తాంబూల మాత్రలు

అమృతగుల్మములగు మూలికాసముదాయముచేతయారు చేయబడినవి. 100 మాత్రలు 2 అణాలు మాత్రమే

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఏంట్లు కావలయును

ఆర్డరు యేదావధినియము, కాకినాడ.

తెల్లకుప్పలకు పూచీయెన

బోషదము

గొప్పమునైన యిందు తెల్లకుప్పలు పైపూత వలన 8 దిండులలో మాయమై పోవును. ఈయోము ఒక మహాత్మునిచే శ్రేష్ఠమైన మూలికలచేతయారు చేయబడినది. మచ్చలు మాసిపోని ఎడల యిచ్చిన ఫలకంపై రెండింటిని ప్రేమ వాసనీయ్యవలెను. బుడ్డి 1-కి ధర పి. పి. తో సహా రూ 3 లు.

ఈ ఔషధములు అంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను

(3430) The Aryan Nursery, P.O. Ramtaul Darbhanga.

10-3-22 తేదీ శుక్రవారం మధ్యాహ్నం
2 ఘంటలకు కాకినాడ స్త్రీల కాలగ్రెసు
కార్యాలయమున జరిగిన స్త్రీల కాలగ్రెసు
సభా తీర్మానములు

ఉపాధ్యక్షురాలగు శ్రీమతి పులుగుర్త
లక్ష్మీనరసమాంబ గృహీతురీ వహించి.

(1) దైవ ప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమైనది. గతకారపు
విచారణ క్రమబద్ధముగా చదివిరి. తదుపరి భగవద్గీతలో 5 వ
అధ్యాయము చదివి అర్థం జెప్పి శ్రీమతి పులుగుర్త లక్ష్మీ
నరసమాంబగారు సభాసదుల నానందింపజేసిరి.

(2) 9-3-22 తేదీని ఆంధ్రపత్రికాయందు ప్రచురింపబడిన
గాంధీమహాత్ముని సందేశము శ్రీమతి పులుగుర్త తనకమ్మగారు
చదివి సభాసదుల నానందింపజేసిరి.

(3) ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు కమిటీవారివద్ద
విలయమున 5 వేల రూపాయల ఖరీదు గల నూలులొక
వెయ్యిరూపాయల విలయనల నూలు పీ 1 కి రూ 2-12-0 చొ
వునకు అత్యున్నతమైన యిచ్చు ఖరీదు 11-5-22 తేదీ
లగాయతు 5 వేలల వాయిదాలమీద తీర్చుకొనుటకును కొర
టుకు యీ సభవారు నిశ్చయించినారు.

(4) ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాలగ్రెసు కమిటీవారివద్ద చునకు
యెక్కుగా మిగిలిన నూలు వారి యిచ్చునకు యెడల చునకు ప పి
యెడల శుభస్వదేశీ రంగును రివాజుపట్టి ప్రకాశం పక్కా
రంగులు వేయించి యిచ్చుటకుగాని నూలు ఖరీదే వారు అడిగే
యెడల నూలు అమ్ముట వెంటవెంటనే సామ్యు పంపుటకుగాని
యీ సభవారు నిశ్చయించినారు.

(5) తేజమాతకు నక్కిని మంగళహారతులు పాడిన
తెనుకగాంధీమహాత్మునికి తేజ భ్యులతో సభ సాయంకాలము
5 ఘంటలకు ముగిసినది.

పులుగుర్త లక్ష్మీనరసమాంబ,

ఉధ్యక్షురాలు

కొవ్వూరు ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము

1922 సం॥ ఫిబ్రవరినెలలో వసూలైన

చందాల వివరము

పేరి నారాయణమూర్తిగారు 1వ తరీ ఫిబ్రవరి నెలల
చందా రూ 80, సోమిన కాశీకృష్ణ రావుగారు రూ 10, కొండా
అయ్యప్ప రాజుగారు రూ 50, కొడూరి విశ్వనాథంగారు రూ 10,
అత్తిలి నరసింహంగారు రూ 1, టంకపాల చక్రవర్తిరావుగారు
రూ 1, గజపల్లి శ్రీకామ నరసింహారావుగారు రూ 2, యెర్రాపూడ
బాపిరాజుగారు రూ 3, పుల్లారావు రామయ్యగారు రూ 3, యె
మొలు రామకృష్ణయ్యగారు రూ 10, తాటిపల్లి చిహ్నాశీకృష్ణంగారు
రూ 10, పుట్టా వెంకటరత్నంగారు రూ 10, యెర్రమొలు పీన్న
గారు రూ 12, బుట్టా ప్రకాశంగారు రూ 25, గోకాకా వెంక
ట్రాజుగారు రూ 25, బొడ్డుపల్లి శివశంకారంగారు రూ 10, నాళం
విశ్వనాథంగారు రూ 5, కాళవరపు సోమేశ్వరరావుగారు రూ 2,
శ్రీకాచ కృష్ణమూర్తిగారిస్త్రీగారు విగాళముగారు రూ 2, పిల్ల
నుబ్బన్నగారు రూ 5, పిల్ల సోమయ్యగారు రూ 5, పిల్ల అగ్గయ్య
గారు రూ 5, గూపాటి రామచంద్రయ్యగారు రూ 50, వొర్ర
సుబ్బారాయుడుగారు రూ 2 గోడవర్తి నర్సయ్యగారు రూ 1,
ఇ. నూర్తిపకాళి రావుగారు రూ 5, కాళినాథుని నాగేశ్వరరావు
గారు రూ 125, వేమవరపు రామదాసుగారు రూ 50, అచంట
సత్యనారాయణగారు రూ 11, పిల్ల జగ్గయ్యగారు రూ 10.

మొత్తము రూపాయలు 507-0-0

కటన

మాడపాటి సత్యాంబగారు ఆమె దత్తపుత్రు
డగు వెంకటసుబ్బారావుగారికి గార్డయికా కాదు.
ఆమె తన బాధ్యతను చక్కగ నిర్వహించుటలేదు.
గాన గార్డయికా పదవియండి ఆమెను తొలగించ
వలెనని నేను దరఖాస్తు వెట్టియున్నాను. కనుక
ఎప్పుడును ఆమెతో లావాదేవీలు సలుపకూడదు.
అట్లు చేయువారు స్వబాధ్యతవైన చేపా రయ్య
డరు. మాడపాటి నారాయణరావు.

Radium Wristlet Watches. (Very pretty Small Sizes)

రేడియం రిస్టలెట్ గడియారములు

(మిక్కిలి అందమైనవి. చిన్నవి)



ఈ గడియారములు నంది వాణ్య
మైన రేడియం సామానులతో తయారు
చేయబడినవి. శ్రీపురుషులు చేతిలో
ధరించుటకు మిక్కిలి అందముగావున్న

2. కాలము సరిగామాపించును. రాక్షసులయందు దీపము సహ
యముతోనే గంటలు చూడవచ్చును. మేము భారీగా రమించి
వుండుటచేత ఈ నెలవరకు కులభిమైనవి విక్రయించెదము.
గ్యారంటీకి 3 సంవత్సరములు యివ్వబడును.
రేడియం రిస్టలెట్ గడియారము సీమతోలుపట్టుతో రూ 7-0-0

లండన్ స్విస్ వాచ్ కంపెనీ.

పోషుబాక్సు. 328 మాంట్యురోడ్ మద్రాస్.

సర్వతేలు విష సంజీవి.



మామొక్కలోక ప్రఖ్యాతి
లెందిన విషసంజీవి గుణము
లేదని నిరూపించు వారలకు
రూ. 25 ఇనాం. బాధపడుచు
వచ్చినవారు నిమిషములోనే సం
తోషముతో వెళ్లుదురు. 6
ప్యాకెట్లు ఒకసారి కొనువారికి

ఈ షీట్ ఇనాం. ప్యాకెట్లు 1-కి 0-6-0, దేవను రూ 4 0 0

నల్లభీమ పాక శాస్త్రము.

3 భాగములు క్యాలిఫోర్నియా.

ఇవి, మిలిటరీ పాకములు గలవి ధర 1 టికె 1-8-0.

7 రాల్ఫ్ చెక్కిన తెల్ల యిమిటేషన్ సజ్జకములు.

ఈ కమ్మలు చూపుకు 800 రూపాయలు అసలు కమలము
కమ్మలువలె యిండును. ఇది అమెరికాదేశములో బంగారుకు
సమానమునది.

కె. నాదముని అందు సన్, 164, నై నాబజారు మద్రాసు.

నమకము (1842)

బంగారు, వెండిరత్న

ముల నగలు. ఇతర వస్తువులును

నాకు యిచ్చిన పుచ్చుకొని
నైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య కెట్టి

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ

25, నై నాబజారురోడ్, మద్రాసు.

సాదా ఉంగరములు, పువ్వరాగము, సీమకమ్మలు
కెంపులు, మున్నగునవి చేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు,
తయారుచేయబడి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి
యన్నవి. కావలసినవారు ఆర్డరుయిచ్చిన వారి యిచ్చుము
చొప్పున పురమాపిగా తయారుచేసి యివ్వబడును.

భారతీయులదే.

సుప్రసిద్ధులైన ఋషులచే కనిపెట్టబడినది.



అన్ని వయసుల
లోను వాడుటకు
తగిన బలవర్ధక
బోషధము. నర
ములకు బలమును,
చునస్సుకు వికాస

మును కలిగించును. చిత్తచాంచల్యమును మఱపును పోగొట్టి,
అద్భుత జ్ఞాపకశక్తి నిచ్చును. మిక్కిలి గుణము నిచ్చును.
దీనిని అన్ని దీర్ఘవ్యాధులకును శుభసామునకు వాడవచ్చును.
అల్లరికికూడ ఇది మంచిగుణము నిచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర 1-8-0,
12 బుడ్డుకు 16-8-0. వర్తకులకు ప్రత్యేకపు టోకు ధరలు గలవు

Tb. Hindu Medicine.

109 Harrison Road, P. Box No. 841, Calcutta.

NOTICE TO STUDENTS

Beware of your health before Examinations. Keep 2
tins of Spermatorrhoea pills with you always. Stops
Emissions and wet Dreams. Startling relief in 24 hours
else money refunded 1 tin of 15 pills 8 As (Net). (B)
3473 M. V. R. RAMACHANDRA ROW,
Market Tank, COCONADA.

వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృత

రక్తమును వృద్ధిజేయును
మేహవాత నొప్పులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను అణచును
పాండురోగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణ జేయును
గర్భ కారక ములను దహమును
బాలురకు గబ్బిలమును నుత్తము (1045)
చనుబాలను వృద్ధిపరచును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలగ జేయును
నరములకు క్షేమి హెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిత్రము
ప్రాణశక్తిని హెచ్చించును
క్షయరోగులకు మిగుల మంచిది
కాసరోగులకు అమృతము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
ఉష్ణితిత్తులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బసరోగులకు మిగుల హితము
వల బుడ్డి 1-కి రూ. 2-4-0.
ప్యాకింగు ప్యాకేజీ ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.

అయు ర్వే దాత్ర మం,
41, అచారప్పన్ విధి, జి.టి. మదరాసు.
తెలిపిరాను:- (బుధ
వండిట్ - మదరాసు.

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తహీనతను రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను బోగొట్టుట
యందు శేషస్థితి గాంచినది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోజ్ సంపుటి క్రమము తపాలాఖర్చు
ప్రతికముగా పంపబడును. (2978)

నిలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 ఫనసవాడీ, బొంబాయి

భృంగామలక తైలము

(వైద్యచింతామణి)

భృంగామలక తైలము:- శిరస్సుకు మర్దనచేసినను
మాకులో ప్రతిదినమును నశ్యముచేసినను
శిరోరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించిన కంటి
రోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- అపస్తాంబోగమును ఉచ్చాద
రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

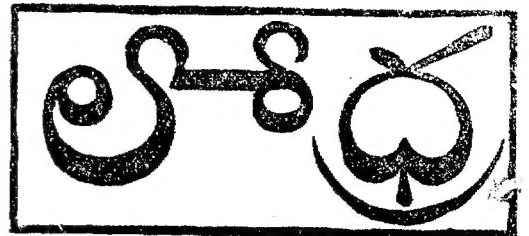
భృంగామలక తైలము:- తల వెండ్రుకలను తుమ్మె
దలువలె నల్లగాచేయును.

4 బెన్నుల సీసా వెల రూ 1
1 పాను ,, ,, 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్రఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హాన్స్ రోడ్,
మాంటు రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

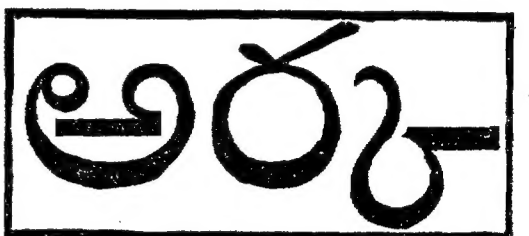
కేసరి-రత్నత్రయము



గర్భాశయరోగ నివారిణి:- శ్రీలత గలుగు ఋతుశూచి
బహిష్టికాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలబాస్తీగాను రక్తస్పృశ
కాను పోవుట కునుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత,
మలబద్ధకము, శూతికాశాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు,
అరచేతులుమంట మొదలగు శ్రీల మర్మ వ్యాధులను కుదు
ర్చును. 12 బెన్ను 2-0-0; 6 బెన్ను 1-10-0



రక్తశుద్ధి గ్రావకము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము,
అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట
మొదలగు వ్యాధులను నివారింది శిరమునకు కాంతిని చూపు
మానకు లేజన్యు నివృత్తును.
12 బెన్ను 2-0-0; 6 బెన్ను 1-10-0,



నర్వజ్వరనివారిణి
దీనివల 6 బెన్ను 2-0-0; 3 బెన్ను 1-0-0; 1 బెన్ను 0-8-0
కేసరి కుటీరం,
ఆయుర్వేద అనుషంధశాల,
88 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసుగోడ్డు, ఎళుంబూరు ముగ్గుర

ఎయిల్ నే బర్లు

క్రాడు ఆయిల్ ఎంజినులు

"ఎఫ్" టైపు. పరిమాణము 6-100 హెచ్. సి.

ఇప్పుడున్న పవరు ఎంజినులలో కెల్ల సులభమైనది, ధర తక్కువది.

ఎంజినులో చిక్కులేమియు నుండవు. సులభముగా నుండును.
పనిని నమ్మకముగా అగకుండా చేయును. ఎంజినులోని వివిధాంగములు చాల మంచివి,
ఖర్చుతక్కువ, మిక్కిలి నమ్మకమైనవి.

చాల డబ్బు వెట్టికొను వెర్గవెర్గ ఎంజినులతో సమానమైనది. డబ్బు దండుగలేదు.

10-12 హెచ్. సి.	మామూలుధర రూ 2045	ప్రత్యేకపుధర రూ 1842
20-24 "	" 2909	" 2618

"డెన్" వర్క్ ఎంజినులచే నడిపింపబడు పోర్ట్ బుల్ పంపులు.

214 సైజు ఎంజిను పరిమాణము 6 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 330 గాలములు
216 ,, ఎంజిను పరిమాణము 8 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 457 ³ ,,
218 ,, ఎంజిను పరిమాణము 10 హెచ్. సి. పంపు	ఒకనిమిషమునకు 622 ³ ,,

WIELE & KLEIN

Importers, Manufacturers' Representatives, Agents and General Merchants,
MOUNT ROAD, MADRAS.

Telephone 248.

Telegrams: "KLEINCO," MADRAS.

POLINES



18 సంవత్సరముల నుండి చాల ప్రసిద్ధి జెందినది.

ఈ ఔషధము గ శరీరము మొదలగు అన్ని విధములైన
నెరగరోగములకు గాఢగంటిగా చెప్పబడినది. ఇది ముఖ్యసిద్ధమైన
వనమూలికలచేత మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక కేసరి
తాడు నేవించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని ఆపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యును. ఇంతకు మించి వ్రాయబనిలేదు. ఒక సీసానుండు లెప్పిం
చుకొని నేవించినపిదప రోగులకే అనుభవముచూడ గుణమును
తెలియుగలుగు. పోర్టుచార్జీతో సహా బుడ్డి 1 కి రు 8-7-0
రెండింటికి రు 6-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.
[8458] ఉత్తములు యంగ్లీషుగా వ్రాయట యుచితము.

D. polines & Co
Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane
Calcutta

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నొందిన

హిందూస్థానముందు స్థాపించబడియుండు

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయము శిరో వ్రాయు
వాండ్రకు ఆయురారోగ్యాభివృద్ధి కలిగి
గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా శోకకనే
ఉచితముగా పంపుచున్నాము.

మామొక్క ప్రతి ఒకటి కావలెయు ననిన

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేది.